

Το παρόν Παραδοτέο εκπονήθηκε από την εταιρεία ΕΕΟ GROUP ΑΕ στο πλαίσιο του έργου «Μελέτη Βιωσιμότητας Προτύπου Κέντρου Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.)» σύμφωνα με τη σύμβαση που υπογράφηκε την 28^η Μαΐου 2012 μεταξύ της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση του Υπουργείου Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων και της εταιρείας ΕΕΟ Group ΑΕ.

Το παρόν έργο συγχρηματοδοτείται από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και από Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

Τίτλος Έργου:	Μελέτη Βιωσιμότητας Προτύπου Κέντρου Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.)
Τίτλος Παραδοτέου:	Μελέτη Βιωσιμότητας Προτύπου Κέντρου Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.)
Έκδοση:	1.0
Ημερομηνία Υποβολής:	27/08/2012
Διανομή σε:	ΕΥΔ ΕΠΕκΔιΒιΜ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Έκδοση	Ημερομηνία	Αιτιολογία Αλλαγών	Σελίδες που αντικαθίστανται
1.0	27/8/2012		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	4
1 Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ.....	5
1.1 ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ	5
1.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	5
1.2.1 Εισαγωγή	5
1.2.2 Ο ν. 3879 για τη δια βίου μάθηση.....	6
1.2.3 Απαιτήσεις από την οργανωτική διάρθρωση των Δήμων	7
1.2.4 Απαιτήσεις από το ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης.....	10
1.2.5 Το σύστημα διά βίου μάθησης στο τοπικό επίπεδο.....	12
1.2.6 Ο ρόλος των Περιφερειών στη Δια Βίου Μάθηση	13
1.2.7 Ο ρόλος των καλλικρατικών Δήμων στη δια βίου μάθηση	14
2 Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	17
2.1 ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	17
2.2 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΈΡΓΟ «ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ»	21
2.3 ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	22
3 ΌΡΟΙ ΒΕΛΤΙΣΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ Κ.Δ.Β.Μ.	23
3.1 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ Κ.Δ.Β.Μ.	23
3.2 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	23
3.3 ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....	26
3.4 ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ Κ.Δ.Β.Μ.	27
3.4.1 Κατηγοριοποίηση Παρεχόμενων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων	28
3.4.2 Παρεχόμενα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας	30
3.4.3 Παρεχόμενα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας	31
4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ	33
4.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	33
4.2 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	35
4.3 ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΔΒΜ	40
4.4 ΚΟΣΤΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ – ΣΕΝΑΡΙΑ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	41
4.4.1 Ανάπτυξη Σεναρίων.....	43
4.4.2 Πηγές Χρηματοδότησης.....	51
4.5 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	53
4.5.1 Κύκλος Ποιότητας.....	53
4.6 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΧΥΣΗΣ – ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟΧΩΝ.....	57
5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	59
6 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	62
7 ΣΥΝΟΨΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	66

8	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	67
9	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	68
9.1	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΔΒΜ	68
9.2	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ.....	69
9.3	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙ-ΜΕΝΟΥ	70
9.4	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΕΒΔΟΙΜΑΔΙΑΙΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	71
9.5	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ	72
9.6	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	73
9.7	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ	74
9.8	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ.....	76
9.9	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ.....	79
9.10	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	83
9.11	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΓΔΒΜ ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ.....	84
	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	90

Συντομογραφίες

A.M.E.A.:	Άτομα με Αναπηρία
Γ.Γ.Δ.Β.Μ.:	Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης
Ε.Ο.Κ.:	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Α.Π.:	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Ε.Ε.:	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Τ.Α.Α.:	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης
Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.:	Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Ε.Π.:	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ε.ΣΥ.Ν.:	Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας
Ε.Υ.Δ.:	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
ΕΚ 2020:	Εκπαίδευση & Κατάρτιση 2020
ΕπΕκΔιΒιΜ:	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση
Ι.Ε.Κ.:	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.:	Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης
Κ.Δ.Β.Μ.:	Κέντρο Δια Βίου Μάθησης
Κ.Ε.Δ.Ε.:	Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας
Κ.Ε.Ε.:	Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων
Κ.Π.Ε.:	Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
Μ.Κ.Ο.:	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
Μ.Μ.Ε.:	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
Ν.:	Νόμος
ΝΠΔΔ:	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ:	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ο.Ε.Υ.:	Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Π.Δ.:	Προεδρικό Διάταγμα
Σ.Δ.Ε.:	Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
Υ.Α.:	Υπουργική Απόφαση
Υ.Α.Ε.:	Υγεία Ασφάλεια Εργαζομένων
Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ.:	Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
ΦΕΚ:	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

1 Η Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων στους Δήμους

1.1 Σύντομη επισκόπηση δράσεων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων σε Δήμους

Η Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων είναι ο εθνικός επιτελικός φορέας ο οποίος συγκροτεί δομές και σχεδιάζει, συντονίζει και υποστηρίζει προγράμματα και δράσεις στον τομέα της Δια Βίου Μάθησης.

Σε εφαρμογή αυτής της στρατηγικής ίδρυσε τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.). Σκοπός των προγραμμάτων που λειτούργησαν στα Κ.Ε.Ε. ήταν η απόκτηση νέων βασικών δεξιοτήτων, αλλά και η αναβάθμιση και επικαιροποίηση ήδη υπάρχουσών ώστε να εξασφαλισθούν καλύτερες προϋποθέσεις ισότητας ευκαιριών και ένταξης των εκπαιδευομένων στην αγορά εργασίας.

Το έργο «Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων» στην αρχική του φάση χρηματοδοτήθηκε από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. (Μέτρο 1.1, Ενέργεια 1.1.2) και ακολούθως εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση» του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. στο πλαίσιο του Ε.Σ.Π.Α.

Έως τις 30/6/2011, όπου και σταμάτησε η εφαρμογή του έργου, συνολικά λειτούργησαν 58 Κ.Ε.Ε., τα οποία παρείχαν προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε όλη τη χώρα σε επίπεδο Νομού.

Επιπλέον, υλοποιήθηκαν τα εξής Προγράμματα λειτουργώντας συμπληρωματικά στα Κ.Ε.Ε.:

- Πρόγραμμα «Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης από Απόσταση της Γ.Γ.Δ.Β.Μ.»: Παρείχε προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- Πρόγραμμα «Σχολές Γονέων»: παρέχει στους γονείς και στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον γνώσεις για να ανταποκριθούν με επιτυχία στο ρόλο τους.
- Πρόγραμμα «Οδυσσέας»: παρέχει εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό

Τα παραπάνω Προγράμματα λειτουργούσαν σε επίπεδο Νομού. Υπήρχαν, όμως συνέργειες με τους Δήμους των Νομών όπου είχαν την έδρα τους και τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης που πλέον ανήκουν στους Δήμους μπορούν να θεωρηθούν οι συνεχιστές των παλαιότερων Προγραμμάτων Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων που λειτούργησαν και σε τοπικό επίπεδο.

1.2 Θεσμικό πλαίσιο για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης

1.2.1 Εισαγωγή

Η παρούσα μελέτη έχει στόχο την παρουσίαση του πλαισίου εντός του οποίου θα ιδρυθούν και θα λειτουργήσουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.). Επιπρόσθετα, εξετάζει τον τρόπο χρηματοδότησής τους μετά την απορρόφηση των υπάρχοντων πόρων.

Η κατανόηση και γνώση των βασικών προσδιοριστικών παραγόντων και των ειδικών στοιχείων που συνθέτουν το προτεινόμενο έργο του Αναδόχου, αποτελεί καθοριστικό

παράγοντα για την ομαλή και επιτυχή υλοποίηση του έργου. Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η παρουσίαση και ανάλυση του περιβάλλοντος του έργου, ήτοι η χαρτογράφηση του ευρύτερου πλαισίου που οριοθετεί την οργάνωση και τη λειτουργία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Συγκεκριμένα, έμφαση θα δοθεί:

- στο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης και την ανάγκη συγκρότησης και λειτουργίας των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης
- στην έννοια και τη σημασία της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων
- στη σύνδεση με το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης
- στο σύστημα δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο και στην αποκέντρωση του συστήματος της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων στους Δήμους
- στον ρόλο των νέων καλλικρατικών Δήμων στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
- στην έννοια, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης

1.2.2 Ο ν. 3879 για τη δια βίου μάθηση

Σκοπός του νόμου 3879 που ψηφίστηκε τον Σεπτέμβριο του 2010 είναι η ανάπτυξη της δια βίου μάθησης, μέσω της αναγνώρισης εναλλακτικών εκπαιδευτικών διαδρομών, της δικτύωσης των φορέων δια βίου μάθησης και της διασφάλισης της διαφάνειας και της ποιότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η διασύνδεση της δια βίου μάθησης με την απασχόληση, η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας των ατόμων και γενικότερα η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Ο νέος νόμος ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν τη δια βίου μάθηση πέραν του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και τα θέματα που αφορούν τις δράσεις δια βίου μάθησης των φορέων του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η άτυπη μάθηση διέπεται από τις διατάξεις του νόμου μόνο κατά το μέρος που αφορά την αναγνώριση και πιστοποίηση των αποτελεσμάτων της.

Ειδικότερα, στόχοι του νόμου 3879/2010 είναι οι ακόλουθοι:

- **η συστηματοποίηση και ο συντονισμός της διερεύνησης των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών αναγκών** των ενηλίκων σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής ανάπτυξης,
- **ο προγραμματισμός και η αποκέντρωση** των δράσεων δια βίου μάθησης, η συστηματική υποστήριξη των φορέων του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης και προγραμματική συνεργασία των φορέων διοίκησης του Δικτύου με τους φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης,
- η ανάδειξη **της επαγγελματικής κατάρτισης και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων** ως δύο ισότιμων πυλώνων της δια βίου μάθησης,
- η **θεσμοθέτηση προτύπων και μέσων** για την ανάπτυξη και την ποιοτική αναβάθμιση της δια βίου μάθησης,
- η διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης των ατόμων και ιδιαίτερα των μελών **κοινωνικά ευπαθών και ευάλωτων ομάδων** σε όλες τις δράσεις κατάρτισης και

γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων,

- η **συνεχιζόμενη εκπαίδευση και αξιολόγηση των εκπαιδευτών ενηλίκων**,
- η δημιουργία συνεκτικού **εθνικού πλαισίου αξιολόγησης και πιστοποίησης** για όλες τις μορφές κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, με τη δημιουργία του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.)
- η συγκρότηση ενιαίου **εθνικού πλαισίου αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων (Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων)**, το οποίο χρησιμοποιεί 8 επίπεδα αναφοράς που βασίζονται σε μαθησιακά αποτελέσματα που περιγράφουν τι γνωρίζει, κατανοεί και είναι ικανό να κάνει κάποιο άτομο μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας. Αυτή η θεώρηση έχει σαν συνέπεια τη μετατόπιση του βάρους από τις εισροές (διάρκεια μαθησιακής εμπειρίας, τύπος ιδρύματος) στις εκροές (το αποτέλεσμα της μάθησης).

Μια μεγάλη καινοτομία που εισάγει ο νόμος για τη δια βίου μάθηση είναι η **αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων της επαγγελματικής κατάρτισης και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων** στις Περιφέρειες και στους Δήμους, αντίστοιχα.

Μάλιστα, σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 2γ του σχετικού νόμου στους φορείς διοίκησης του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης συγκαταλέγονται οι «*υπηρεσιακές μονάδες των Δήμων, που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης*». Επίσης, στο άρθρο 8 του νόμου για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης ορίζονται οι αρμοδιότητες των Δήμων, όπως η κατάρτιση του **Τοπικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης και η ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Δια Βίου Μάθησης** που οργανώνονται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας του Δήμου που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης ή νομικού προσώπου του Δήμου και εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης.

Προσεγγίζοντας την **αποκεντρωμένη αρχιτεκτονική λογική του Εθνικού Δικτύου Δ.Β.Μ.**, φαίνεται ότι οι βαθμίδες της αυτοδιοίκησης καθίστανται εγγύτερες προς τον πολίτη. Σε αυτήν την κατεύθυνση οι νεοσύστατες υπηρεσίες παροχής προγραμμάτων δια βίου μάθησης που ιδρύονται στους δήμους, όπως πχ. τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης αναμένεται να συμβάλλουν καθοριστικά τόσο στην ικανοποίηση τοπικών αναγκών όσο και στην ενδογενή τοπική ανάπτυξη.

1.2.3 Απαιτήσεις από την οργανωτική διάρθρωση των Δήμων

Πρότυποι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας

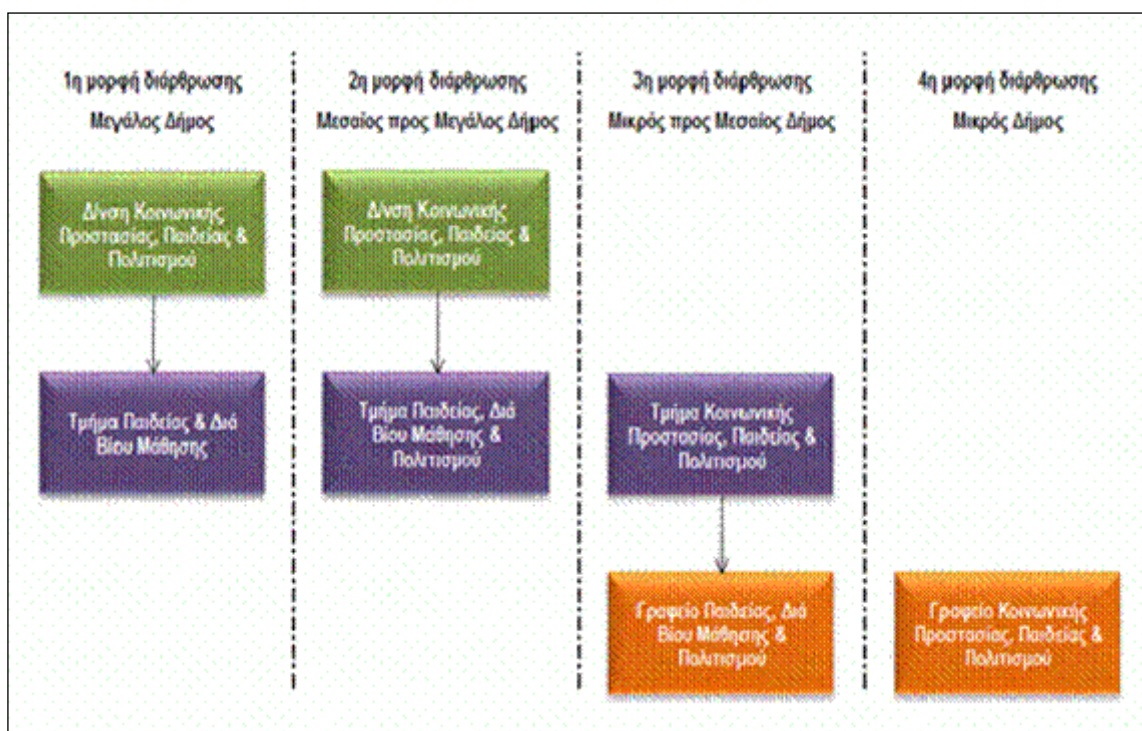
Τον Δεκέμβριο του 2010 αναπτύχθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης οι πρότυποι οργανισμοί εσωτερικής υπηρεσίας, οι οποίοι προβλέπουν την οργανωτική διάρθρωση των δήμων σε διευθύνσεις, τμήματα και συνακόλουθες αρμοδιότητες.

Με βάση του ανωτέρω πρότυπους Ο.Ε.Υ οι Δήμοι διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες, με βάση το μέγεθος και τα βασικά τους χαρακτηριστικά:

1. Μεγάλοι περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά

2. Μεσαίοι προς Μεγάλοι περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά
3. Μικροί προς μεσαίοι περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά
4. Μικροί (ορεινοί και αγροτικοί) περιφερειακοί ηπειρωτικοί δήμοι, δήμοι Κρήτης και λοιποί δήμοι νησιά
5. Μεγάλος Αστικός Δήμος Μητροπολιτικού Κέντρου
6. Μεσαίος προς Μεγάλος Αστικός Δήμος Μητροπολιτικού Κέντρου
7. Μεγάλος Νησιωτικός Δήμος των Περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίων
8. Μεσαίος προς Μεγάλος Νησιωτικός Δήμος των Περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίων
9. Μικρός προς Μεσαίος Νησιωτικός Δήμος των Περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίων
10. Μικρός Νησιωτικός Δήμος των Περιφερειών Ν. Αιγαίου, Β. Αιγαίου και Ιονίων

Τέσσερις εναλλακτικές μορφές οργανωτικής διάρθρωσης έχουν αναπτυχθεί για την οργάνωση της διά βίου μάθησης σε επίπεδο Δήμου (πρβλ. ακόλουθο σχήμα):

Σχήμα 1. Εναλλακτικές μορφές οργανωτικής διάρθρωσης

Μάλιστα στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας προβλέπονται οι αρμοδιότητες του Τμήματος Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης (υπηρεσιακή μονάδα δια βίου μάθησης), οι οποίες είναι οι εξής:

- Καταρτίζει, στο πλαίσιο του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματός του, το τοπικό πρόγραμμα διά βίου μάθησης, με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης και το αντίστοιχο περιφερειακό πρόγραμμα διά βίου μάθησης
- Μεριμνά για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος διά βίου μάθησης και διαχειρίζεται την εφαρμογή των πολιτικών και των κανόνων που αφορούν τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων στην περιφέρεια του Δήμου
- Εισηγείται την ίδρυση και μεριμνά για τη λειτουργία Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα διά βίου μάθησης και τα οποία οργανώνονται είτε στο πλαίσιο της μονάδας είτε στο πλαίσιο νομικού προσώπου του Δήμου
- Μεριμνά για τη λειτουργία και διαχείριση τοπικών δομών και την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Βίου Μάθησης στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει ο Δήμος με τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης
- Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει ο Δήμος με το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
- Ασκεί τις αρμοδιότητες λαϊκής επιμόρφωσης ή γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων που μεταφέρονται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση μαζί με την αντίστοιχη επιχειρησιακή μονάδα ή αποκεντρωμένη δομή υπηρεσιακής μονάδας κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν.3879/2010.

Πέραν των προβλέψεων των Ο.Ε.Υ., στο πεδίο ευθύνης των Δήμων εντάσσονται και τα ακόλουθα:

- Ηλεκτρονική διασύνδεση με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες διά βίου μάθησης και με τις αρμόδιες για θέματα εκπαίδευσης υπηρεσίες και λοιπούς εποπτευόμενους φορείς του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. και παροχή πληροφοριών και υπηρεσιών και ανάπτυξη διαδραστικών σχέσεων με τους πολίτες σε θέματα εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης, μέσω ενιαίας διαδικτυακής πύλης. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 9, παρ. 2, του ν.3879/2010 προβλέπεται:

«Μέσω του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ διασφαλίζεται η ηλεκτρονική διασύνδεση και η λειτουργική ενοποίηση των ανωτέρω υπηρεσιακών μονάδων (υπηρεσιακές μονάδες Δήμων και Περιφερειών) με τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης, καθώς και η σύνδεσή τους με τις αρμόδιες για θέματα εκπαίδευσης υπηρεσίες και λοιπούς εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Επίσης, δημιουργείται ενιαία διαδικτυακή πύλη των υπηρεσιακών μονάδων και των φορέων αυτών, μέσω της οποίας δίνονται πληροφορίες, παρέχονται υπηρεσίες και αναπτύσσονται διαδραστικές σχέσεις με τους θέματα εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης»

- Υποδοχή και αξιολόγηση των αιτήσεων των ενδιαφερόμενων φορέων για την εγγραφή τους στο μητρώο φορέων διά βίου μάθησης. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 14, παρ. 4, του ν.3879/2010 προβλέπεται:

«Για την εγγραφή στο Μητρώο Φορέων Διά Βίου Μάθησης, ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει σχετική αίτηση στο Δήμο, στον οποίο έχει την έδρα του, στην

οποία αναφέρει τα στοιχεία της ταυτότητάς του (επωνυμία, έδρα, διεύθυνση, πράξη έγκρισης καταστατικού, σκοπός, εταίροι ή μέλη, διοίκηση) και επισυνάπτει συνοπτικά στοιχεία για την προηγούμενη και την προγραμματιζόμενη δραστηριότητά του και σημείωμα που τεκμηριώνει ότι η δραστηριότητα αυτή συμβάλλει στη διά βίου μάθηση. Η αίτηση αυτή αξιολογείται και εγκρίνεται από Επιτροπή που συνιστά ο Δήμος και τα στοιχεία της εγκριτικής απόφασης καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στο Μητρώο»

Επίσης, με βάση το ν.3879/2010, οι αρμόδιες για τη διά βίου μάθηση υπηρεσιακές μονάδες των Δήμων είναι μέλη του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης, συγκαταλέγονται δε στους φορείς διοίκησης της διά βίου μάθησης (άρθρο 3, παρ. 2 (γ)), με βασική λειτουργία τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων (άρθρο 3, παρ. 6), και αναπτύσσουν συστημικές σχέσεις με τους φορείς του Δικτύου, στις οποίες περιλαμβάνονται (άρθρο 3, παρ. 7):

- η πληροφόρηση, η ενημέρωση και η αμφίδρομη επικοινωνία,
- η διατύπωση γνώμης και εισηγήσεων,
- η διαβούλευση, η συνεργασία, η συνέργια, η από κοινού διοίκηση λειτουργιών ή δραστηριοτήτων και
- ο συντονισμός και η σύνθεση προτάσεων.

Επιπλέον, οι τοπικές δομές των Δήμων, που παρέχουν προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, η λειτουργία των οποίων αποτελεί ευθύνη των υπηρεσιακών μονάδων διά βίου μάθησης, ανήκουν και αυτές στο Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης, συγκαταλέγονται δε στους φορείς παροχής υπηρεσιών διά βίου μάθησης (ν.3879, άρθρο 3, παρ. 3 (ζ)).

Στον τομέα της ποιότητας, οι Δήμοι, ως φορείς διοίκησης, αλλά και ως λειτουργοί των δομών / φορέων παροχής υπηρεσιών διά βίου μάθησης, έχουν την ευθύνη της τήρησης ενός ενιαίου πλαισίου αρχών διασφάλισης της ποιότητας της διά βίου μάθησης και της αυτοαξιολόγησής τους με βάση συγκεκριμένους δείκτες ποιότητας, όπως ορίζεται από το σχετικό Εθνικό Πλαίσιο για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στη Διά Βίου Μάθηση, όπου αναφέρεται: «Οι φορείς του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο του ρόλου και των αρμοδιοτήτων τους, καλούνται να ευθυγραμμιστούν με το εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας της διά βίου μάθησης – πλαίσιο π3. Η εφαρμογή του πλαισίου π3 απευθύνεται σε όλους τους φορείς που παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση και εντάσσονται στο πεδίο της μη τυπικής εκπαίδευσης, είτε αυτοί εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, είτε από άλλα Υπουργεία».

Επίσης, κάθε Δήμος, ως φορέας που υλοποιεί προγράμματα της μη τυπικής εκπαίδευσης, «μπορεί να υπογράψει προγραμματική σύμβαση με τον Ε.Ο.Π.Ε.Π. για να αναπτύξει να τηρήσει κλαδικό υπομητρώο ηλεκτρονικά ενταγμένο στο Μητρώο Εκπαιδευτών» (ν.3879/2010, άρθρο 19, παρ. 5).

1.2.4 Απαιτήσεις από το ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης

Στο Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων, η οποία αναμορφώνεται στο σύνολό της με βάση τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Οικονομικός εγγραμματισμός (γνώση & διαχείριση καθημερινών οικονομικών συνθηκών)
- Επιχειρηματικότητα (ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων επιχειρηματικότητας),
- Ψηφιακός εγγραμματισμός και νέες τεχνολογίες
- Ξένες γλώσσες
- Κοινωνικές δεξιότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη
- Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα
- Πολιτισμική συνείδηση και έκφραση
- Μαθαίνω πώς να μαθαίνω

Αντίστοιχα, οι δράσεις που εξυπηρετούν την πολιτική της ενίσχυσης της ιδιότητας του ενεργού πολίτη έχουν ως ωφελούμενο πληθυσμό:

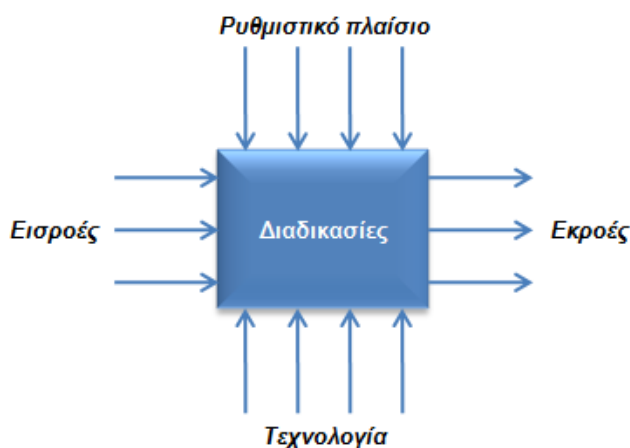
- τους ενήλικες
- τους φοιτητές
- τα άτομα της τρίτης ηλικίας
- το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού

Επιπροσθέτως, δίνεται έμφαση στην παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών στα κοινωνικά στρώματα που τις χρειάζονται, με στόχο την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Μέσα από θεσμούς συνεχούς ενημέρωσης, υποστήριξης και συμβουλευτικής, κάθε ενήλικας δύναται να έχει ανοικτή πρόσβαση τόσο στα ιδρύματα του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ΙΕΚ, Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας), όσο και σε όλους τους θεσμούς του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης. Ταυτόχρονα, παρέχονται ολοκληρωμένες υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και συμβουλευτικής, που απευθύνονται σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως:

- λειτουργικά και τεχνολογικά αναλφάβητοι
- παλιννοστούντες
- μετανάστες
- Roma
- μονογονεϊκές οικογένειες
- ΑμεΑ
- φυλακισμένοι - αποφυλακισμένοι
- οι (πρώην) χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών
- οι εθνικές - πολιτισμικές μειονότητες

1.2.5 Το σύστημα διά βίου μάθησης στο τοπικό επίπεδο

Με στόχο την κατά το δυνατό σαφέστερη και πληρέστερη κατανόηση του ρόλου των Δήμων και των υπηρεσιακών τους μονάδων στη διά βίου μάθηση, η εφαρμογή του θεσμού πρέπει να αντιμετωπισθεί ως ένα σύνολο διαδικασιών, δηλαδή ως αλληλουχίες ενεργειών, που μετασχηματίζουν πόρους / εισροές σε αποτελέσματα / εκροές, χρησιμοποιώντας τεχνολογικά μέσα και μέσα προβολής και δημοσιότητας, και που ρυθμίζονται από ποικίλα θεσμικά και κανονιστικά κείμενα και κείμενα στρατηγικής και πολιτικής:

Σχήμα 2. Σύστημα δια βίου μάθησης

Οι έννοιες που αναφέρονται στο παραπάνω σχήμα ορίζονται για τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο ως εξής:

Εισροές: Με βάση τον ν. 3879/2010 (άρθρο 2, παρ. 12), ως εισροές νοούνται «οι ανθρώπινοι, οικονομικοί και φυσικοί πόροι που χρησιμοποιούνται στη μαθησιακή διαδικασία και ιδίως οι δομές, τα επαγγελματικά περιγράμματα, τα προγράμματα και οι εκπαιδευτές της μη τυπικής εκπαίδευσης». Έτσι λοιπόν, για τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο, στις εισροές περιλαμβάνονται:

- Δομές / φορείς εκπαίδευσης
- Εκπαιδευτές
- Εκπαιδευόμενοι
- Εκπαιδευτικές ανάγκες
- Προγράμματα σπουδών

Διαδικασίες: Με τον όρο αυτό νοούνται όλες οι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα για να προσθέσουν αξία στις εισροές του συστήματος διά βίου μάθησης και να τις μετατρέψουν σε αποτελέσματα, που καλύπτουν τις ανάγκες και προσδοκίες των εκπαιδευόμενων. Έτσι λοιπόν, για τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο, στις διαδικασίες περιλαμβάνεται η ίδια η υλοποίηση των προγραμμάτων διά βίου μάθησης.

Εκροές: Με βάση το ν. 3879/2010 (άρθρο 2, παρ. 13), ως εκροές νοούνται «τα άμεσα αποτελέσματα της μαθησιακής δραστηριότητας, δηλαδή οι γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που αποκτά το άτομο». Έτσι λοιπόν, για τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο, τα αποκτηθέντα προσόντα τεκμηριώνονται:

- με τα πιστοποιητικά / βεβαιώσεις παρακολούθησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αλλά και με
- με την ίδια την αντίληψη των συμμετεχόντων για την προστιθέμενη αξία των προγραμμάτων διά βίου μάθησης

Ρυθμιστικό πλαίσιο: Με τον όρο αυτό νοούνται κάθε είδους θεσμικά και κανονιστικά κείμενα και κείμενα στρατηγικής και πολιτικής, που θέτουν προδιαγραφές, προτεραιότητες και όρους. Έτσι λοιπόν, για τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο, ρυθμιστικό πλαίσιο αποτελούν τουλάχιστον τα εξής:

- Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης
- Τοπικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης
- Νόμος 3879/2010 για την ανάπτυξη της διά βίου μάθησης
- Κανονιστικό πλαίσιο χρηματοδοτικών εργαλείων / προγραμμάτων
- Εθνικό πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας της διά βίου μάθησης
- Θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο προδιαγραφών για εκπαιδευτές, δομές, προγράμματα, κλπ
- Προδιαγραφές αναφορών και ενημερώσεων προς τρίτους

Μέσα υποστήριξης: Με τον όρο αυτό νοούνται παράγοντες που αξιοποιούνται ή είναι δυνατό να αξιοποιηθούν για να διευκολύνεται ο μετασχηματισμός των εισροών σε εκροές και να προωθείται η συνοχή και η αειφορία του συστήματος. Έτσι λοιπόν, για τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο, τα μέσα υποστήριξης περιλαμβάνουν κυρίως:

- Τεχνολογικές εφαρμογές (ενιαία διαδικτυακή πύλη υπηρεσιακών μονάδων και φορέων διά βίου μάθησης, διαδικτυακή πύλη διασφάλισης ποιότητας της διά βίου μάθησης, Ηλεκτρονικά μητρώα φορέων / εκπαιδευτών)
- Ενέργειες προβολής και δημοσιότητας (των προς υλοποίηση προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και του θεσμού της διά βίου μάθησης εν γένει).

1.2.6 Ο ρόλος των Περιφερειών στη Δια Βίου Μάθηση

Με βάση το άρθρο 7 παρ. 1,2 & 3 του ν. 3879/2010, θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση κατάρτισης Περιφερειακού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης από τις Περιφέρειες στο πλαίσιο του επιχειρησιακού τους προγράμματος που αποτελεί το αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Περιφέρειας.

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα ΔΒΜ περιλαμβάνει ιδίως επενδύσεις, προγράμματα ή επιμέρους δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής Διά Βίου Μάθησης σε περιφερειακό επίπεδο. Σύμφωνα με το ν. 3879/2010, οι

αρμοδιότητες των Περιφερειών οι οποίες πρέπει να καλύπτονται από το Περιφερειακό Πρόγραμμα ΔΒΜ αφορούν κυρίως στη:

- σύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας
- διερεύνηση και εκτίμηση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων της αγοράς εργασίας
- ιεράρχηση επαγγελματικών ειδικοτήτων που πρέπει να λειτουργήσουν στα ΙΕΚ, ΚΕΚ και γενικότερα στις σχολές επαγγελματικής κατάρτισης.
- λειτουργία και διαχείριση των δημόσιων ΙΕΚ

Τα Περιφερειακά Προγράμματα ΔΒΜ έχουν ως βασικό σκοπό την προώθηση και εφαρμογή, σε περιφερειακό επίπεδο, της δημόσιας πολιτικής ΔΒΜ, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Εθνικό Πρόγραμμα ΔΒΜ.

Οι δράσεις του Περιφερειακού Προγράμματος ΔΒΜ μπορεί να χρηματοδοτούνται από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ και ιδιαίτερα το ΕΠ “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση”, τον τακτικό προϋπολογισμό του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ., και από ίδιους πόρους της Περιφέρειας

1.2.7 Ο ρόλος των καλλικρατικών Δήμων στη δια βίου μάθηση

Οι αρμοδιότητες των Δήμων στο πλαίσιο του νέου νόμου για τη δια βίου μάθηση αφορούν κυρίως τη Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων.

Οι κύριες αρμοδιότητες των Δήμων σύμφωνα με τον νόμο για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης αφορούν στην κατάρτιση του Τοπικού προγράμματος δια βίου μάθησης (αρθρ. 8, παρ. 1), με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης (αρθρ. 4, παρ. 3) και το αντίστοιχο περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης (αρθρ. 7, παρ. 1).

Το Τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης περιλαμβάνει, ιδίως, επενδύσεις, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο, όπως είναι:

- οι δραστηριότητες σύνδεσης των σχολικών μονάδων με την κοινωνία,
- οι δράσεις επιμόρφωσης ενηλίκων, ιδίως σε τομείς της δημόσιας υγείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος, της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και οι δράσεις επιμόρφωσης της νέας γενιάς και της τρίτης ηλικίας, καθώς και η δημιουργία σχολών γονέων, και
- οι δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας μέσω της σύνδεσης με την τοπική οικονομία.

Επιπροσθέτως, οι Δήμοι εφαρμόζουν το Τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης και διαχειρίζονται την εφαρμογή των πολιτικών και των κανόνων της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3879/2010 που αφορούν στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων στην περιφέρεια του Δήμου και γι’ αυτό το σκοπό:

- ιδρύουν και λειτουργούν Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που οργανώνονται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης ή νομικού

προσώπου του εκάστοτε Δήμου και εφαρμόζουν το αντίστοιχο τοπικό πρόγραμμα διά βίου μάθησης,

- λειτουργούν και διαχειρίζονται τοπικές δομές και εφαρμόζουν προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων, και
- εφαρμόζουν τα προγράμματα των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων

Συνδυάζοντας την ανωτέρω οργάνωση της διά βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο με τις προαναφερθείσες επιταγές του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου για τις αρμοδιότητες των Δήμων, παρουσιάζεται στη συνέχεια ο ρόλος του Δήμου τόσο ως φορέα διοίκησης όσο και ως φορέα παροχής υπηρεσιών διά βίου μάθησης, ειδικά στον τομέα της παροχής γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων:

Πίνακας 1: Ο ρόλος του Δήμου στη Δια Βίου Μάθηση

Συνιστώσα Δ.Β.Μ. συστήματος	Ο Δήμος ως φορέας διοίκησης της Δ.Β.Μ.	Ο Δήμος ως φορέας παροχής υπηρεσιών Δ.Β.Μ.
Εισροές		
1. Δομές / φορείς διά βίου μάθησης	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη διαχείριση και ενημέρωση του Μητρώου Φορέων Διά Βίου Μάθησης στο τοπικό επίπεδο, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη σύσταση και εξασφάλιση της καλής λειτουργίας των εκπαιδευτικών δομών κυριότητας του Δήμου, με βάση ισχύουσες προδιαγραφές.
2. Εκπαιδευτές	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα μπορεί να αφορά στην ανάπτυξη και τήρηση κλαδικού υπομητρώου εκπαιδευτών, στο πλαίσιο σχετικής προγραμματικής σύμβασης που δύναται να υπογραφεί με τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.	-
3. Εκπαιδευόμενοι	-	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην προσέλκυση συμμετεχόντων στα προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, στην ενημέρωσή τους για τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα και στη διαχείριση των αιτήσεων συμμετοχής τους στα προγράμματα αυτά.
4. Εκπαιδευτικές ανάγκες	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην καταγραφή των εκπαιδευτικών αναγκών των δημοτών, στο πλαίσιο των προσωπικών τους αναγκών, του προφίλ του Δήμου, των ευρύτερων κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη διερεύνηση των πρόσθετων εκπαιδευτικών αναγκών και προτιμήσεων των συμμετεχόντων στα υλοποιούμενα από το Δήμο προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.
5. Προγράμματα σπουδών	-	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην εκπόνηση

Συνιστώσα Δ.Β.Μ.	συστήματος	Ο Δήμος ως φορέας διοίκησης της Δ.Β.Μ.	Ο Δήμος ως φορέας παροχής υπηρεσιών Δ.Β.Μ.
			προγραμμάτων σπουδών για ειδικά προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων τοπικού χαρακτήρα και η εξασφάλιση της πιστοποίησης / έγκρισης των προγραμμάτων αυτών με βάση ισχύουσες προδιαγραφές.
Διαδικασίες			
6.	Υλοποίηση προγραμμάτων διά βίου μάθησης	-	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην οργάνωση των τμημάτων εκπαίδευσης, στην υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, στη διασφάλιση της σύμφωνης με το σχεδιασμό και τις ειδικές και γενικές προδιαγραφές υλοποίησης των προγραμμάτων.
Εκροές			
7.	Χορήγηση πιστοποιητικών / βεβαιώσεων παρακολούθησης προγραμμάτων διά βίου μάθησης	-	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην υποστήριξη της διαδικασίας χορήγησης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων παρακολούθησης προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων στους συμμετέχοντες με συνεργασία με τον εποπτεύοντα φορέα και σύμφωνα με τα πραγματικά στοιχεία παρακολούθησης και επίδοσης.
8.	Μέτρηση της αντίληψης των συμμετεχόντων για την προστιθέμενη αξία των προγραμμάτων διά βίου μάθησης	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην συλλογή, τήρηση και ενημέρωση δεδομένων συνολικής αξιολόγησης της ποιότητας της διά βίου μάθησης όπως γίνεται αντιληπτή από τους ίδιους τους συμμετέχοντες σε αυτή	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη συστηματική εξέταση (μέσω διενέργειας ερευνών και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων μέτρησης της αντίληψης των συμμετεχόντων και των αποφοίτων των προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, που υλοποίησε) της αποτελεσματικότητας και εν γένει ποιότητας των προγραμμάτων.
Ρυθμιστικό πλαίσιο			
9.	Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην παροχή υποστήριξης, εφόσον του ζητηθεί, προς τα αρμόδια όργανα σύνταξης του Εθνικού Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης	-
10.	Τοπικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην εκπόνηση του Τοπικού Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο της διάγνωσης των εκπαιδευτικών αναγκών των δημοτών (βλέπε συνιστώσα 4)	-
11.	Νόμος 3879/2010 για την ανάπτυξη της διά βίου μάθησης	-	-

Συνιστώσα Δ.Β.Μ. συστήματος	Ο Δήμος ως φορέας διοίκησης της Δ.Β.Μ.	Ο Δήμος ως φορέας παροχής υπηρεσιών Δ.Β.Μ.
12. Κανονιστικό πλαίσιο χρηματοδοτικών εργαλείων / προγραμμάτων	-	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη σύνταξη προτάσεων χρηματοδότησης προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, στο πλαίσιο σχετικών προσκλήσεων.
13. Εθνικό πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας της διά βίου μάθησης	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη διενέργεια τακτικής αυτοαξιολόγησης με βάση το εθνικό πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας και στο σχεδιασμό βελτιώσεων της ποιότητας των λειτουργιών και συστημάτων του.	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη διενέργεια τακτικής αυτοαξιολόγησης με βάση το εθνικό πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας και στο σχεδιασμό βελτιώσεων της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.
14. Θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο προδιαγραφών για εκπαιδευτές, δομές, προγράμματα, κλπ	-	-
15. Προδιαγραφές αναφορών και ενημερώσεων προς τρίτους	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός μηχανισμού για τη διαρκή παρακολούθηση της διά βίου μάθησης στα όρια εμβέλειάς του	-
Μέσα υποστήριξης		
16. Τεχνολογικές εφαρμογές	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην ενημέρωση των διαθέσιμων βάσεων δεδομένων και εφαρμογών με πληροφορίες και δεδομένα που σχετίζονται με τη διά βίου μάθηση στο τοπικό επίπεδο	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην ενημέρωση των διαθέσιμων βάσεων δεδομένων και εφαρμογών με πληροφορίες και δεδομένα που σχετίζονται με την παροχή από αυτόν υπηρεσιών γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων
17. Ενέργειες προβολής και προώθησης της διά βίου μάθησης	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην ανάληψη ενεργειών προβολής και προώθησης του θεσμού της διά βίου μάθησης εν γένει και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων ειδικότερα.	Ο ρόλος του Δήμου στη συγκεκριμένη συνιστώσα αφορά στην ανάληψη ενεργειών ενημέρωσης των κατοίκων του για τα υλοποιούμενα από αυτόν προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.

2 Η υφιστάμενη κατάσταση

2.1 Το δίκτυο δια βίου μάθησης

Η Γ.Γ.Δ.Β.Μ. τα προηγούμενα χρόνια ανέπτυξε ένα δίκτυο δομών σε όλη τη χώρα, τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.). Συνολικά λειτούργησαν 58 Κ.Ε.Ε., ένα σε κάθε πρωτεύουσα Νομού. Τα Κ.Ε.Ε. συνεργάζονταν με τους Δήμους του Νομού στον οποίο είχαν έδρα και έτσι σε πολλούς Δήμους λειτουργούσαν τμήματα εκπαίδευσης ενηλίκων και πριν τη θεσμοθέτηση των Κ.Δ.Β.Μ. με το ν. 3879/2010.

Προκειμένου να ενεργοποιηθεί το δίκτυο των Κ.Δ.Β.Μ. και να ξεκινήσει η υλοποίηση του σχετικού Έργου για τα Κ.Δ.Β.Μ., η Γ.Γ.Δ.Β.Μ. με ανοιχτή πρόσκληση προς τους Δήμους της επικράτειας (βλ. παράρτημα X) τους καλεί να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για την Ίδρυση και Λειτουργία Κ.Δ.Β.Μ., ώστε εν συνεχεία να συμμετάσχουν στο σχετικό Έργο για τα Κ.Δ.Β.Μ.. Καλούνται, πιο συγκεκριμένα, να συμπληρώσουν μία αίτηση (βλ. παράρτημα X) στην οποία αναφέρουν τους χώρους Διοίκησης και Εκπαίδευσης που επιλέγουν καθώς ορίζουν και τον αρμόδιο εκπρόσωπό τους. Για την οριστικοποίηση της Πρόσκλησης και της Αίτησης της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια προς τους Δήμους προκειμένου να ανιχνευθούν οι σχετικές ανάγκες και η υφιστάμενη κατάσταση (β. παράρτημα XI).

Στη Γ.Γ.Δ.Β.Μ. λειτουργεί από τον Μάιο του 2012 Ομάδα Υποστήριξης των Δήμων (help desk) που σκοπό έχει την υποστήριξη των Δήμων για την υποβολή της αίτησής τους, την επεξεργασία των υποβληθέντων αιτήσεων και εν συνεχεία την προετοιμασία των Συμφωνιών που θα υπογραφούν. Περισσότεροι από 100 Δήμοι από όλη τη Χώρα έχουν ανταποκριθεί μέχρι στιγμής στην πρόσκληση και συνεχώς αυξάνεται ο αριθμός τους. Οι Δήμοι που έχουν ανταποκριθεί θα προχωρήσουν σε συμφωνία με το Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. για την υλοποίηση των Προγραμμάτων. Η διαδικασία αυτή που στόχο έχει την ενεργοποίηση του δικτύου των Κ.Δ.Β.Μ. σε όλη τη Χώρα, δίνει ουσιαστικά την απαραίτητη ώθηση στους Δήμους για να λειτουργήσουν αρχικά με την υποστήριξη του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. τα Κ.Δ.Β.Μ. και στη συνέχεια να διατηρήσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω το θεσμό των Κ.Δ.Β.Μ.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

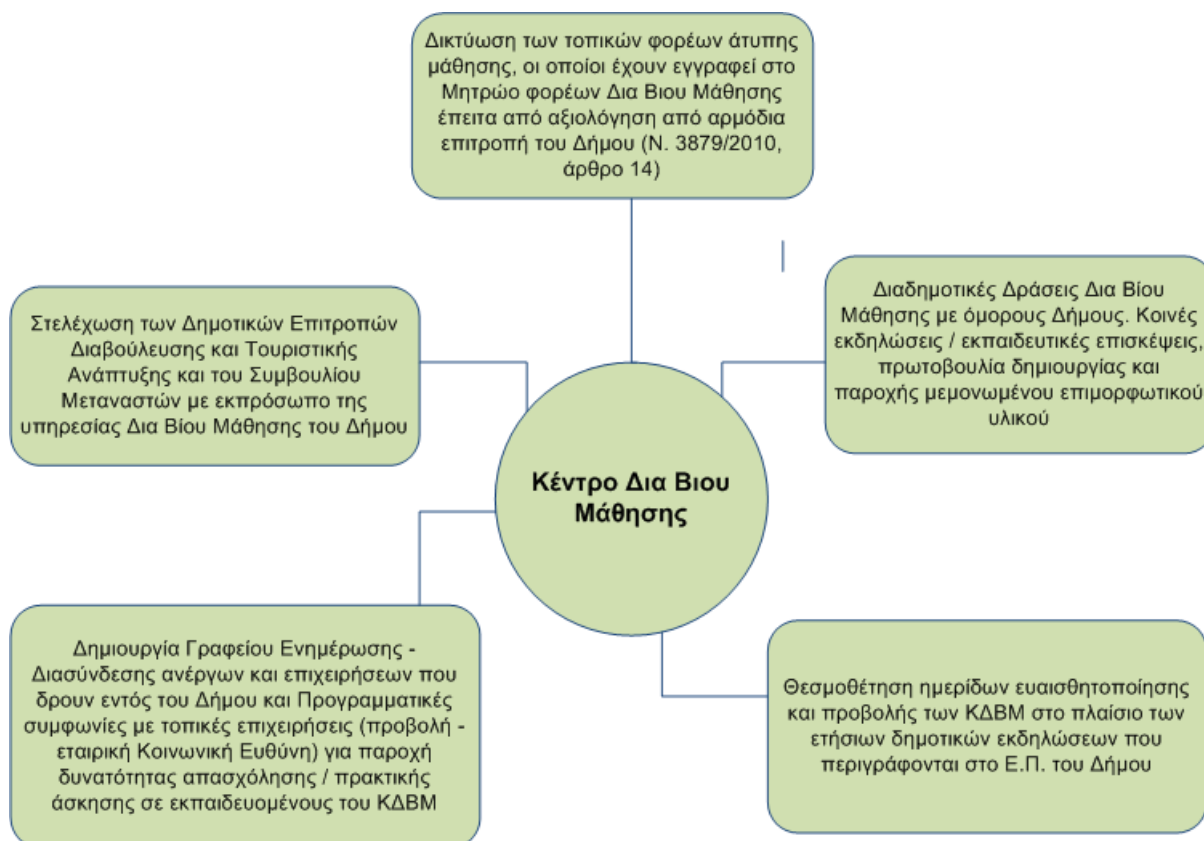
1. Ίδρυση του ΚΔΒΜ στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας του Δήμου
2. Στελέχωση του ΚΔΒΜ
3. Επιλογή & εξοπλισμός των χώρων διοίκησης και εκπαίδευσης με βάση τις προδιαγραφές
4. Ανίχνευση τοπικών εκπαιδευτικών αναγκών
5. Κατάρτιση τοπικού προγράμματος ΔΒΜ στο πλαίσιο του Ε.Π. του Δήμου
6. Αναζήτηση & εξασφάλιση χρηματοδοτικών πόρων
7. Πρόσκληση για εκπαιδευτικά προγράμματα
8. Επιλογή εκπαιδευτών & εκπαιδευομένων
9. Υλοποίηση τμημάτων μάθησης
10. Έκδοση βεβαιώσεων παρακολούθησης
11. Αξιολόγηση εκπαιδευτικής διαδικασίας και εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Εξασφάλιση χρηματοδότησης μέσω πόρων ΕΣΠΑ Πράξεις «ΚΔΒΜ – Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας ΑΠ 7,8,9» (65Μ€)
2. Προετοιμασία πρόσκλησης για υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα ΚΔΒΜ των Δήμων από ΙΝεΔιΒιΜ
3. Ανταπόκριση 100 περίπου Δήμων στην πρόσκληση της ΓΓΔΒΜ για ίδρυση και λειτουργία ΚΔΒΜ

Ίδρυση και
λειτουργία
Κ.Δ.Β.Μ.

Σχήμα 3. Σχέδιο Δράσης – Υφιστάμενη κατάσταση ΚΔΒΜ

Σχήμα 4. Υποστηρικτικές δράσεις του Δήμου για την λειτουργία του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης

2.2 Γενικά για το Έργο «ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ»

Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης έχει σχεδιάσει το Έργο με τίτλο «ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ», το οποίο υλοποιείται από κοινού από το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.), το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.), την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) και το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας (Ε.ΣΥ.Ν.).

Σκοπός της λειτουργίας και υλοποίησης του Έργου είναι η **ενεργοποίηση του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης**, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της **Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης** ως επιτελικού φορέα της δια βίου μάθησης, όπως έχει προβλεφθεί στο ν.3879/2010.

Η εν λόγω Πράξη στοχεύει στη συνεργασία των φορέων διοίκησης και των φορέων παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης και αποσκοπεί στην ευρύτερη εφαρμογή του θεσμικού συστήματος παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε ενήλικες μέσω της λειτουργίας Δομών (Κέντρων Δια Βίου Μάθησης) που θα παρέχουν δια βίου μάθηση σε όλους τους πολίτες.

Στην κατεύθυνση της αξιοποίησης των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων, η υποστήριξη και προώθηση του εκπαιδευτικού έργου και των εν γένει δράσεων του ενεργοποιείται:

(α) με εκπαιδευτικές δράσεις **ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ**,

(β) με εκπαιδευτικές δράσεις **ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ**, οι οποίες μετά από πρόταση των αιτούντων Δήμων και έγκριση του **Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.** θα υλοποιούνται

Συγκεκριμένα συστήνονται και λειτουργούν σε όσους Δήμους το επιθυμούν, Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που σύμφωνα με το Ν. 3879/2010 θα ιδρύουν οι υπηρεσιακές μονάδες που ασκούν αρμοδιότητες δια βίου μάθησης των Δήμων, ή ΝΠΙΔ ή ΝΠΔΔ των Δήμων με ανάλογες αρμοδιότητες, στα οποία θα υλοποιηθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα που θα επιλέξουν οι Δήμοι και θα συνιστούν το ΝΕΟ πυρήνα υλοποίησης εκπαιδευτικών υπηρεσιών, μέσω των παρεχόμενων τμημάτων μάθησης.

Οι Δήμοι που επιθυμούν να συνεργαστούν, ύστερα από σχετική πρόσκληση του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ., δια της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. και του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ., θα έρθουν σε συμφωνία για την ίδρυση και λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ., σύμφωνα με τις αρχές και το πλαίσιο που διέπει τη Διά Βίου Μάθηση, υπογράφοντας Προγραμματική Σύμβαση για την Ίδρυση και Λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ..

Στη συνέχεια, το Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. με ανοιχτή πρόσκληση θα καλέσει όλους τους Δήμους που έχουν υπογράψει Προγραμματική Σύμβαση για την Ίδρυση και Λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ., σε συνεργασία για την υλοποίηση Προγραμμάτων που οι Δήμοι θα επιλέξουν. Για την παραπάνω συνεργασία θα διαμορφωθεί και θα υπογραφεί σχετική Προγραμματική Σύμβαση για την Υλοποίηση Προγραμμάτων μεταξύ του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. και των συνεργαζόμενων Δήμων που θα προβλέπει, τα εκπαιδευτικά προγράμματα που θα υλοποιηθούν, την ακριβή κατανομή των αρμοδιοτήτων κατά την οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τη διάθεση και κατανομή του προσωπικού, τη διάθεση των υποδομών και την κατανομή των λειτουργικών δαπανών των υποδομών που θα διατεθούν για την λειτουργία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης.

Για την υλοποίηση των Εκπαιδευτικών προγραμμάτων, Εθνικής ή Τοπικής Εμβέλειας, σχετικά με τις υποδομές μπορούν να ισχύουν τα εξής:

α) μπορεί να γίνει αξιοποίηση δομών της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. και του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. με κατάλληλες υλικοτεχνικές υποδομές, που έχουν ήδη λειτουργήσει και συνεργαστεί με Δήμους στους οποίους εδρεύουν, β) οι Δήμοι θα δύναται να αξιοποιούν αντίστοιχους χώρους ή σχολεία, σε περιοχές στις οποίες η Γ.Γ.Δ.Β.Μ. και το Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. δεν διαθέτουν Δομές.

2.3 Τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 8, παρ. 4(α), του ν. 3879/2010, στις αρμοδιότητες του Δήμου περιλαμβάνεται «η ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που οργανώνονται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης ή νομικού προσώπου του Δήμου και εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης».

Στο πλαίσιο της ενεργοποίησης και εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής της δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» δημοσίευσε στις 03/04.20120 τις αποφάσεις ένταξης του έργου «**ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ**» με συνολικό προϋπολογισμό 65.000.000,00€ και δικαιούχο το Ινστιτούτο Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης.

Σκοπός της λειτουργίας και υλοποίησης των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης είναι η ενεργοποίηση του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης ως επιτελικού φορέα της δια βίου μάθησης, όπως έχει προβλεφθεί στο ν.3879/2010.

Το εν λόγω έργο στοχεύει στη συνεργασία των φορέων διοίκησης και των φορέων παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης και αποσκοπεί στην ευρύτερη εφαρμογή του θεσμικού συστήματος παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε ενήλικες μέσω της λειτουργίας Δομών (Κέντρων Δια Βίου Μάθησης) που θα παρέχουν δια βίου μάθηση σε όλους τους πολίτες.

3 Όροι βέλτιστης οργάνωσης και λειτουργίας ενός Κ.Δ.Β.Μ.

3.1 Οργανωτική δομή Κ.Δ.Β.Μ.

Στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης είναι δυνατό να ανατεθούν και οι παρακάτω αρμοδιότητες, ώστε – με τον τρόπο αυτό – να καταστούν τα μοναδικά σημεία επαφής των δημοτών / κατοίκων και τοπικών φορέων με το Δήμο για θέματα διά βίου μάθησης:

Αρμοδιότητες σχετικές με τους φορείς δια βίου μάθησης

1. Παροχή ενημέρωσης προς τους τοπικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες διά βίου μάθησης αναφορικά με τις διαδικασίες ένταξης στο μητρώο
2. Υποδοχή αιτήσεων υποψήφιων φορέων διά βίου μάθησης για ένταξη στο μητρώο
3. Ενημέρωση των υποψήφιων φορέων αναφορικά με την πορεία της αίτησής τους για ένταξη στο Μητρώο και με τα αποτελέσματα αξιολόγησης
4. Υποδοχή αιτήσεων των ενταγμένων φορέων για αλλαγή / ενημέρωση των στοιχείων τους στο Μητρώο

Αρμοδιότητες σχετικές με τους εκπαιδευτές διά βίου μάθησης

1. Υποδοχή αιτήσεων των ενταγμένων φορέων για αλλαγή / ενημέρωση των στοιχείων τους στο Μητρώο
2. Υποδοχή των αιτήσεων των υποψήφιων εκπαιδευτών για ένταξη στο κλαδικό υπομητρώο Εκπαιδευτών
3. Ενημέρωση των υποψήφιων εκπαιδευτών αναφορικά με την πορεία της αίτησής τους για ένταξη στο κλαδικό υπομητρώο και με τα αποτελέσματα αξιολόγησης
4. Υποδοχή αιτήσεων των ενταγμένων εκπαιδευτών για αλλαγή / ενημέρωση των στοιχείων τους στο Μητρώο.

3.2 Προτεινόμενο Οργανωτικό Σχήμα

Το Κ.Δ.Β.Μ. διοικητικά θα μπορούσε να οργανωθεί και να στελεχωθεί από μόνιμους υπαλλήλους του Δήμου ή του νομικού προσώπου στο οποίο υπάγεται το Κ.Δ.Β.Μ.. Επιπλέον, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν συμβασιούχοι ειδικοί επί των εκπαιδευτικών αλλά και των διοικητικών θεμάτων, στο μέτρο που ο Δήμος ή το νομικό πρόσωπο μπορούν να προσλάβουν για το σκοπό αυτό.

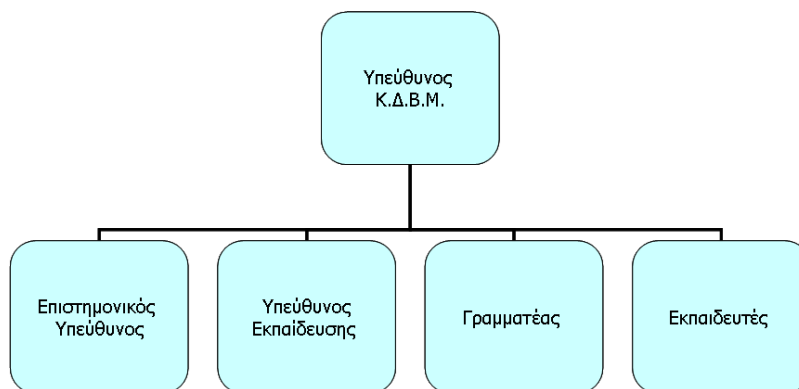
Το εύρος των εργασιών, που θα υλοποιηθούν στην πράξη, και ο αριθμός ατόμων, που θα αναλάβουν την υλοποίηση των ανωτέρω ομάδων εργασιών, συναρτάται πρωτίστως με το όραμα της δημοτικής αρχής για την ανάπτυξη των κατοίκων και για τη συνεισφορά της διά βίου μάθησης στην τοπική ανάπτυξη, όραμα που θα καθορίσει και την έκταση της δραστηριοποίησης κάθε Δήμου στην υλοποίηση δράσεων και προγραμμάτων διά βίου μάθησης και στην κινητοποίηση της συμμετοχής των κατοίκων του.

Ωστόσο, το μέγεθος του Δήμου, η διαθεσιμότητα στελεχών και η διαθεσιμότητα οικονομικών πόρων αποτελούν περιοριστικούς παράγοντες, που θα επηρεάσουν τη στελέχωση της διά βίου μάθησης και αναπόφευκτα την υλοποίησή της σε τοπικό επίπεδο, εκτός αν οι Δήμοι αντιμετωπίσουν το θέμα με δημιουργικότητα και στοχοπροσήλωση, αξιοποιώντας ποικίλα μέσα, όπως για παράδειγμα τις χορηγίες ή τον εθελοντισμό ή τις ομάδες εργασίας, για την άσκηση του ρόλου τους.

Πάντως, είναι ασφαλές να θεωρηθεί ότι το μέγεθος του Δήμου προσδιορίζει ως ένα βαθμό και το εύρος εμπλοκής του ίδιου και των λοιπών φορέων, που εδρεύουν στα όριά του, στη διά βίου μάθηση, αφού μια τέτοια παραδοχή φαίνεται να υποστηρίζεται και από την προτεινόμενη από το Υπουργείο Εσωτερικών οργάνωση, που σε έναν μικρό δήμο τοποθετεί τη διά βίου μάθηση στο κατώτερο ιεραρχικό επίπεδο του αυτοτελούς γραφείου.

Ως εκ τούτου, ο φόρτος εργασίας μικραίνει όσο μικραίνει το μέγεθος του Δήμου άρα και οι απαιτήσεις στελέχωσης περιορίζονται ανάλογα, οπότε, ένα και μόνο ικανό και δραστήριο άτομο στον τομέα της διά βίου μπορεί να αντεπεξέλθει επιτυχώς στις απαιτήσεις ενός μικρού Δήμου.

Προτεινόμενο Οργανόγραμμα του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.):

Σχήμα 5. Προτεινόμενο οργανόγραμμα του Κ.Δ.Β.Μ.

Οι προτεινόμενες θέσεις εργασίας είναι:

1. Υπεύθυνος Κ.Δ.Β.Μ. με καθήκοντα:
 - i. Πιστοποίηση φυσικού αντικειμένου
 - ii. Πιστοποίηση οικονομικού αντικειμένου
 - iii. Εκθέσεις πεπραγμένων
 - iv. Εκθέσεις ανίχνευσης τοπικών εκπαιδευτικών αναγκών
 - v. Σύνταξη Τοπικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης
 - vi. Σύστημα οικονομικής διαχείρισης Δομών
 - vii. Προσκλήσεις ενδιαφέροντος, Προκηρύξεις ανάθεσης προμηθειών και υπηρεσιών
 - viii. Αξιολόγηση – Αυτοαξιολόγηση των δομών
 - ix. Έλεγχος και σύναψη Συμβάσεων
2. Γραμματέας με καθήκοντα:

- i. Έκδοση και αρχειοθέτηση εντύπων ποιοτικών δεδομένων δομών
 - ii. Έκδοση και αρχειοθέτηση εντύπων ελέγχου διαδικασιών λειτουργίας δομών
 - iii. Χρήση τηλεματικής δικτύωσης
 - iv. Ένταξη δεδομένων στο Portal
 - v. Έκδοση και αρχειοθέτηση εντύπων Πιστοποίησης φυσικού αντικειμένου υλοποίησης τμημάτων μάθησης
 - vi. Έκδοση και αρχειοθέτηση εντύπων ανατροφοδότησης των Δομών ευθύνης επί: εκθέσεων Στελεχών Δομών, εσωτερικών αξιολογήσεων τμημάτων μάθησης, εκθέσεων συναντήσεων στελεχών – εκπαιδευτών κ.α
 - vii. Πρακτικά συναντήσεων Στελεχών - Εκπαιδευτών
 - viii. Κατάρτιση Συμβάσεων
 - ix. Τηλεφωνική, ηλεκτρονική και δια ζώσης ενημέρωση και υποστήριξη των ενδιαφερομένων
 - x. Έκδοση βεβαιώσεων παρακολούθησης και πιστοποιητικών
3. Επιστημονικός Υπεύθυνος με καθήκοντα:
- i. Λειτουργία του συστήματος αξιολόγησης εκπαιδευτών
 - ii. Ανάπτυξη των προτάσεων των Δήμων για συμμετοχή στα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα
 - iii. Ανάπτυξη προτάσεων για τα τοπικά προγράμματα
 - iv. Αξιολόγηση εκπαιδευτών των δομών
 - v. Αξιολόγηση του αποτελέσματος της εκπαίδευσης στους εκπαιδευόμενους
 - vi. Εκπαιδευτικό πλαίσιο – Αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων
 - vii. Επιλογή εκπαιδευτικού υλικού για τα τμήματα μάθησης
4. Υπεύθυνος Εκπαίδευσης με καθήκοντα:
- viii. Ενάρξεις, Λήξεις, Διακοπές Τμημάτων Μάθησης
 - ix. Αναζήτηση και επιλογή χώρων Εκπαίδευσης
 - x. Αναζήτηση και επιλογή Εκπαιδευτών
 - xi. Επιτόπιος έλεγχος υλοποίησης φυσικού αντικειμένου

Ο ελάχιστος αριθμός των υπαλλήλων με διοικητικά καθήκοντα στο Κ.Δ.Β.Μ. μπορεί να οριστεί βάσει πληθυσμιακών κριτηρίων.

Πίνακας 2. Ελάχιστος αριθμός των υπαλλήλων με διοικητικά - επιστημονικά καθήκοντα στο Κ.Δ.Β.Μ.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (Κάτοικοι)	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Κ.Δ.Β.Μ.	ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
<10.000	1	0	0	1
10.000-30.000	1	1	0	1
30.000-50.000	1	1	1	1
50.000-100.000	1	1	1	2
>100.000	1	2	1	2

Για την υποστήριξη των ενεργειών του διοικητικού και επιστημονικού μηχανισμού του Κ.Δ.Β.Μ., θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν μία σειρά από τυποποιημένα έντυπα που αφορούν τη λειτουργία αλλά και την αξιολόγηση των προγραμμάτων και παρατίθενται στα Παραρτήματα (I έως VIII) της παρούσας μελέτης.

3.3 Υποδομές

Χώροι Εκπαίδευσης / Εξοπλισμοί

Ο Δήμος και πιο συγκεκριμένα η διοίκηση του Κ.Δ.Β.Μ. επιλέγει τους χώρους εκπαίδευσης που κρίνει ότι εξυπηρετούν τις ανάγκες των τμημάτων μάθησης. Και στην περίπτωση των χώρων εκπαίδευσης, όπως και αυτών της Διοίκησης έχουν τεθεί από τη Γ.Γ.Δ.Β.Μ. οι ελάχιστες προδιαγραφές ως παρακάτω:

- Τήρηση κανονισμών ασφαλείας και πυρασφάλειας
- Προσβασιμότητα σε Α.Μ.Ε.Α.
- Εξασφάλιση θέρμανσης, καθαριότητας και χώρων υγιεινής

Η Διοίκηση του Κ.Δ.Β.Μ. μπορεί να αξιοποιήσει, αρχικά, δομές της τυπικής εκπαίδευσης, όπως είναι τα Σχολεία. Το βασικό πλεονέκτημα της χρήσης σχολικών υποδομών είναι ότι αυτές υφίστανται σε όλη την περιφέρεια του Δήμου, δίνοντας τη δυνατότητα της αποκέντρωσης των χώρων εκπαίδευσης.

Επιπλέον, πρόκειται για δομές που τηρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές που αναφέρονται παραπάνω. Τέλος, το Κ.Δ.Β.Μ., επιλέγοντας τη χρήση σχολείων για την υλοποίηση τμημάτων μάθησης ενηλίκων, δεν επιβαρύνεται οικονομικά της συντήρησης μίας εντελώς ανεξάρτητης δομής, με ότι αυτό συνεπάγεται στο συνολικό κόστος λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ. και εν τέλει στη βιωσιμότητα του θεσμού.

Σε περίπτωση που ο Δήμος διαθέτει κτιριακή υποδομή κατάλληλη και εξοπλισμό σύγχρονο, έχει, βεβαίως, τη δυνατότητα να τα αξιοποιήσει εντάσσοντάς τα στο δίκτυο δομών του Κ.Δ.Β.Μ.. Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να οριστεί η εν λόγω δομή ως έδρα του Κ.Δ.Β.Μ. ειδικά στην περίπτωση που εκεί στεγάζεται και ο χώρος Διοίκησης.

Τέλος, ο Δήμος μπορεί να αξιοποιήσει κτιριακές υποδομές και εξοπλισμό φορέων που επιθυμούν να ενταχθούν στο τοπικό δίκτυο δια βίου μάθησης. Οι φορείς αυτοί, αφού

εγγραφούν και στο σχετικό Μητρώο Φορέων Δια Βίου Μάθησης της Γ.Γ.Δ.Β.Μ., όπως προβλέπεται στο ν.3879/2010 αρθρ. 17 & αρθρ. 14, θα μπορούν να υλοποιούν προγράμματα Δια Βίου Μάθησης μόνοι ή από κοινού με τον Δήμο στον οποίο δραστηριοποιούνται.

Οι Δήμοι στους οποίους λειτούργησαν κατά το παρελθόν προγράμματα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, όπως τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, ΗΡΩΝ κ.α., έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις δομές που δημιουργήθηκαν για το σκοπό αυτό και κρίνονται απολύτως κατάλληλες για την υλοποίηση τμημάτων μάθησης ενηλίκων. Οι δομές αυτές είναι κατά βάση τα 58 πρώην Κ.Ε.Ε., τα οποία βρίσκονταν στις πρωτεύουσες των Νομών όλης της επικράτειας σε δομές παραχωρημένες στη Γ.Γ.Δ.Β.Μ. και το Ι.Δ.ΕΚ.Ε.. Αυτές οι δομές μπορούν να αξιοποιηθούν πάλι από τους Δήμους για τη λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ. πλέον, καθώς έχουν πλήρη υλικοτεχνική υποδομή κατάλληλη για τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων.

3.4 Παρεχόμενες υπηρεσίες του Κ.Δ.Β.Μ.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες των Κ.Δ.Β.Μ., προτείνεται να είναι οι παρακάτω:

1. Παροχή ενημέρωσης προς κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη αναφορικά με τα σχεδιαζόμενα από το Δήμο προγράμματα
2. Υποδοχή των αιτήσεων των ενδιαφερόμενων πολιτών για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα
3. Ενημέρωση των υποψηφίων εκπαιδευόμενων αναφορικά με την πορεία της αίτησης συμμετοχής τους και με τα αποτελέσματα αξιολόγησης
4. Διανομή σε πολίτες, υποψηφίους εκπαιδευόμενους και εκπαιδευόμενους ερωτηματολογίων για την καταγραφή των αναγκών και επιθυμιών τους για εκπαιδευτικά προγράμματα
5. Οργάνωση τμημάτων εκπαίδευσης με βάση τους εκπαιδευόμενους που επιλέχθηκαν
6. Σύνταξη ωρολογίου προγράμματος για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος
7. Εξεύρεση αιθουσών διδασκαλίας (εφόσον δεν διατίθενται από το Δήμο)
8. Μέριμνα για την καλή κατάσταση των αιθουσών και τη διαθεσιμότητα του απαραίτητου εξοπλισμού
9. Αναπαραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού του προγράμματος και διανομή του σε εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους
10. Παρακολούθηση της τήρησης των όρων διεξαγωγής του προγράμματος (π.χ. παρουσίες, ωράριο, κλπ)
11. Τήρηση των απαραίτητων επίσημων εγγράφων υλοποίησης του προγράμματος
12. Παροχή υποστήριξης προς εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους για την άρτια υλοποίηση του προγράμματος
13. Διαχείριση κάθε είδους προβλήματος που ανακύπτει κατά την εκτέλεση του προγράμματος και διασφάλιση της ολοκλήρωσής τους

14. Υποστήριξη εξωτερικών ελέγχων και αξιολογήσεων κατά την εκτέλεση των προγραμμάτων
15. Χορήγηση των βεβαιώσεων / πιστοποιητικών στους συμμετέχοντες στα προγράμματα
16. Διανομή ερωτηματολογίων μέτρησης της ικανοποίησης των εκπαιδευομένων

3.4.1 Κατηγοριοποίηση Παρεχόμενων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

Στο πλαίσιο των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της μη διάκρισης εξαιτίας της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή και των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, του φύλου και της ηλικίας, **τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα** μέσα από τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης **θα απευθύνονται** σε όλους, ενήλικες άνεργους και εργαζόμενους, ανεξάρτητα από φύλο, μορφωτικό επίπεδο, χώρα καταγωγής, θρησκεία, τόπο διαμονής, νέους, φοιτητές κ.λπ., με μόνη προϋπόθεση το ενδιαφέρον τους για γνώση και ενεργό συμμετοχή. Η ανάπτυξη ανεξάρτητων τμημάτων μάθησης για ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (Τσιγγάνοι, Φυλακισμένοι, Μουσουλμανική Μειονότητα, Μετανάστες – Παλινοστούντες, ΑμεΑ) στοχεύει στην ισότιμη ένταξή τους στη σύγχρονη κοινωνία.

Η συνεργασία με τους Δήμους θα οργανωθεί ως εξής:

ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ:

Στη βάση των **θεματικών ενοτήτων** που έχει ορίσει η **Γ.Γ.Δ.Β.Μ.** (βλ. Παρακάτω) το **I.NE.ΔΙ.ΒΙ.Μ.** θα σχεδιάσει (διαμορφώνοντας όρους επιμόρφωσης, χρονοδιάγραμμα και υλικό) μία σειρά από Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας και θα ζητήσει από όλους τους Δήμους της χώρας να δηλώσουν ενδιαφέρον για το ποια προγράμματα θα ήθελαν να υλοποιηθούν στο Δήμο τους. Με απόφαση των αρμοδίων οργάνων τους, οι Δήμοι θα δηλώσουν ενδιαφέρον και θα υποβάλουν σχετικά αιτήματα στο I.NE.ΔΙ.ΒΙ.Μ. Στη βάση των αιτημάτων που θα συγκεντρωθούν θα προχωρήσουν οι αναγκαίες διαδικαστικές πράξεις (συμβάσεις έργου με επιμορφωτές, συγγραφή υλικού) και το **I.NE.ΔΙ.ΒΙ.Μ.** θα υπογράψει **Προγραμματικές Συμβάσεις** για την Υλοποίηση των Προγραμμάτων με τους **Δήμους** αυτούς.

ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Θα δίνεται η δυνατότητα στους Δήμους να υποβάλουν τις δικές τους προτάσεις για επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία θα ζητήσουν από το I.NE.ΔΙ.ΒΙ.Μ. να υλοποιηθούν. Σχετικώς θα διατεθεί στους Δήμους ειδικό ερωτηματολόγιο με τα ελάχιστα συστατικά στοιχεία ενός εκπαιδευτικού προγράμματος. Το I.NE.ΔΙ.ΒΙ.Μ. θα συγκροτήσει Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο θα εξετάζει τις προτάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα υποβάλουν οι Δήμοι. Το Συμβούλιο θα αξιολογεί τα προγράμματα προς την κατεύθυνση της βέλτιστης υλοποίησής τους και θα υποβάλει προτάσεις βελτίωσης των προτεινόμενων προγραμμάτων.

Στη συνέχεια το **I.NE.ΔΙ.ΒΙ.Μ.** θα υπογράψει **Προγραμματικές Συμβάσεις** για την Υλοποίηση των Προγραμμάτων με τους **Δήμους** αυτούς.

Η **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ** (ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ) της Πράξης για τα Κ.Δ.Β.Μ. δομείται χρονικά από τον Απρίλιο 2012 έως τον Ιανουάριο 2015.

Στόχος της συνολικής εκπαιδευτικής παρέμβασης για την περίοδο **2012- 2015** είναι η δημιουργία **16.538** τμημάτων μάθησης και η παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε **248.070** εκπαιδευόμενους για τα ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ και **5.512** τμημάτων μάθησης και η παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε **82.680** εκπαιδευόμενους για τα ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ.

Το Έργο της Πράξης συνιστά ένα Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης των Δήμων για την εξειδίκευση και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής διά βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο.

Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης των Δήμων

Για την επίτευξη των παραπάνω, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός **πλέγματος συστημικών σχέσεων** μεταξύ **Επιτελικών Φορέων με θεσμικό ρόλο και εξειδικευμένη γνώση** σε θέματα **εκπαίδευσης ενηλίκων και τοπικής αυτοδιοίκησης.**

Οι Επιτελικοί Φορείς στόχο θα έχουν την προώθηση της Συλλογικής Υποστήριξης των Δήμων, της Λειτουργίας, του Εκπαιδευτικού Έργου και της Εφαρμογής των Δράσεων σε Δήμους που θα συμμετέχουν και θα συνεργαστούν για την υλοποίησή τους. Αυτοί θα είναι:

- η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.),
- η Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.),
- το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.),
- η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.),
- το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.),
- και το Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας (Ε.ΣΥ.Ν.).

Για την ολοκληρωμένη και επιτυχή έκβαση και διοίκηση του Προγράμματος προβλέπεται η συγκρότηση εννεαμελούς **Επιτελικής Επιτροπής του Προγράμματος Συλλογικής Υποστήριξης των Δήμων για την εξειδίκευση και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής διά βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο**, στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι του **Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ., δια της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. και του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ., του Ε.Α.Π., της Ε.Ε.Τ.Α.Α., του Ε.ΣΥ.Ν. και της Κ.Ε.Δ.Ε.** Η ανωτέρω Επιτροπή γνωμοδοτεί για τις τροποποιήσεις του Τεχνικού Δελτίου και για το σύνολο των κανονιστικών αποφάσεων των επιτελικών φορέων, θα έχει ως ρόλο τη συμβουλευτική υποστήριξη στο Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. και συντονίζει τους επιτελικούς φορείς.

Η συγκρότηση, η σύνθεση, το ακριβές αντικείμενο και τα παραδοτέα της Επιτελικής Επιτροπής του Προγράμματος Συλλογικής Υποστήριξης των Δήμων περιγράφονται σε σχετικό **Σύμφωνο Συνεργασίας** μεταξύ του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. και της Κ.Ε.Δ.Ε.

3.4.2 Παρεχόμενα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας που παρέχονται από τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης, σε ένα πρώτο επίπεδο, **σχεδιάζονται** από τη **Γ.Γ.Δ.Β.Μ.** σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων, η οποία, στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, αναπτύσσεται και διαμορφώνεται για να υπηρετήσει κοινωνικούς στόχους, αξιοποιεί και αναπτύσσει περαιτέρω τις υπάρχουσες γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες των ενηλίκων εκπαιδευομένων, εξασκώντας τους ταυτόχρονα στο «να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν» και **στοχεύουν** στην κάλυψη αναγκών, όπως αυτές διατυπώνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ως «**δεξιότητες κλειδιά**», που κάθε Ευρωπαίος Πολίτης πρέπει να κατέχει:

- Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα
- Επικοινωνία στην ξένη γλώσσα
- Μαθηματικά και επιστήμες
- Πληροφορική – Επικοινωνίες
- Μαθαίνω να μαθαίνω
- Ενεργός ιδιότητα του πολίτη
- Επιχειρηματικότητα
- Πολιτιστική έκφραση

Η κάλυψη αυτών των «δεξιοτήτων κλειδιών», μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σε συνδυασμό με την αναγκαιότητα προσαρμογής τους, ανάλογα με τις **εθνικές πολιτικές και κατευθύνσεις**, τα **κοινωνικά ή ατομικά ήθη**, τα **νέα εργασιακά περιβάλλοντα**, την **τεχνολογική εξέλιξη**, την **οικονομική και ενεργειακή κρίση**, συστηματοποιούν μια δυναμική προσέγγιση της πραγματικότητας και του στόχου στον οποίο απευθύνονται. Σημαντικό συστατικό της επιτυχίας των προγραμμάτων αποτελεί η πρόβλεψη της πιστοποίησης τόσο των εισροών όσο και των εκροών σε συνεργασία με τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.).

Τα βασικά θεματικά πεδία στα οποία κινούνται τα παρεχόμενα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας είναι:

A. ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
3. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B. ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ, ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

1. ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ
2. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ
4. ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ
5. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

6. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 55+ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα επιμέρους προγράμματα που θα ενταχθούν σε κάθε θεματικό πεδίο θα σταθμιστούν και αναλυτικά θα προσδιοριστούν από ειδικό επιστημονικό προσωπικό που εντάσσεται στο Υπόεργο και θα αναλάβουν την αξιολόγηση του υφιστάμενου υλικού, θα συνεργαστούν με το Ε.Α.Π. για τη συγγραφή και επικαιροποίηση των αντίστοιχων εκπαιδευτικών υλικών, που το Ε.Α.Π. θα αναλάβει, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Επί των ανωτέρω θεματικών πεδίων θα δοθεί **έμφαση** στις προτεραιότητες της Διά Βίου Μάθησης συνολικά και με την ευρεία έννοια, όπως αυτή διαμορφώνεται στις παρούσες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες και οι οποίες αναδεικνύουν τις κοινωνικές δεξιότητες και δράσεις.

Υποστηρικτικά Εργαλεία για τους Δήμους

Δύο υποέργα των Πράξεων για τα Κ.Δ.Β.Μ. αφορούν στην ανάπτυξη εργαλείων, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν από τους Δήμους και θα υποστηρίξουν τις ανάγκες τους τόσο στον προγραμματισμό, όσο και στο εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιούν.

Το Υπόεργο με τίτλο «Εργαλείο Ανίχνευσης Εκπαιδευτικών Αναγκών σε Τοπικό Επίπεδο», που αναπτύσσεται στα πλαίσια του Προγράμματος, δίνεται στην πορεία στους Δήμους και ενεργοποιείται με στόχο την ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών των πολιτών του Δήμου.

Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για ένα ερευνητικό εργαλείο που θα ανιχνεύει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των πολιτών του Δήμου και θα τις “μεταφράζει” σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Τα αποτελέσματα από τη χρήση του εργαλείου ο Δήμος μπορεί να τα αξιοποιήσει για τη σύνταξη του Τοπικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για τον προγραμματισμό και την επιλογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα υλοποιήσει.

Το Υπόεργο με τίτλο «Πρότυπο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Υλικών» αποτελεί ακόμα ένα εργαλείο για τη διευκόλυνση των Δήμων, βασισμένο στις βέλτιστες πρακτικές και τις σύγχρονες θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Σύμφωνα με αυτό ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει από μία «δεξαμενή» θεμάτων και εκπαιδευτικού υλικού, χρησιμοποιώντας ουσιαστικά τις ενδεδειγμένες πηγές, για να αναπτύξει το διδακτέο υλικό ανά εκπαιδευτικό πρόγραμμα και ανά τμήμα, προσαρμοσμένο στις δεδηλωμένες μαθησιακές ανάγκες των εκπαιδευομένων.

3.4.3 Παρεχόμενα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας

Σε επίπεδο Τοπικής Εμβέλειας οι Δήμοι μέσω των αρμόδιων δομών τους και με εργαλεία που παρέχονται από την Πράξη (Υπόεργο 3 Εργαλείο ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών σε τοπικό επίπεδο), καθώς και με τη γνώση των ευρύτερων αναγκών της περιοχής τους και την πολιτική Τοπικής Ανάπτυξης που εφαρμόζουν, θα προτείνουν με τη βοήθεια των Υπευθύνων Εκπαίδευσης, Ανάπτυξης και Διασφάλισης Ποιότητας, που θα διατεθούν από το Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. στους Δήμους, ολοκληρωμένα Τοπικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα (και με την υποστήριξη

επιστημόνων του Υποέργου), τα οποία μετά από σχετική έγκρισή τους από το Επιστημονικό Συμβούλιο θα εντάσσονται στα παρεχόμενα προγράμματα των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης και θα υλοποιούνται μαζί με τα προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας

Προβλέψεις Ανάπτυξης Τμημάτων Μάθησης

Η παροχή των εκπαιδευτικών υπηρεσιών πραγματοποιείται σε 2 εκπαιδευτικές περιόδους: 1η εκπαιδευτική περίοδος (χειμερινή) Οκτώβριος – Ιανουάριος, 2η εκπαιδευτική περίοδος (εαρινή) Φεβρουάριος – Μάιος.

Τα τμήματα μάθησης που προβλέπεται να λειτουργήσουν σε κάθε Δήμο εξαρτώνται από τη βούληση του εκάστοτε Δήμου και από τον πληθυσμό του ενώ ενδεικτικά κατανέμονται ως εξής σε ΕΤΗΣΙΑ εκπαιδευτική βάση:

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ > 500.001 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 100
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΠΌ 500.000 κατ. ΕΩΣ 100.001 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 80
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΠΌ 100.000 κατ. ΕΩΣ 75.001 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 50
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΠΌ 75.000 κατ. ΕΩΣ 50.001 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 35
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΠΌ 50.000 κατ. ΕΩΣ 25.001 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 30
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΠΌ 25.000 κατ. ΕΩΣ 10.001 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 20
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ < 10.000 κατ.	- ΤΜΗΜΑΤΑ 10

Τα τμήματα μάθησης Τοπικής Εμβέλειας μπορούν να αποτελούν το 25% περίπου του συνόλου των τμημάτων μάθησης ανά Δήμο και ανά εκπαιδευτική περίοδο.

Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων, που μπορούν να ενταχθούν σε ένα τμήμα μάθησης εξαρτάται από τον τύπο του τμήματος. Σε κάθε τμήμα μάθησης ο αριθμός των εκπαιδευόμενων κυμαίνεται μεταξύ **12** και **20 ατόμων**. Ο αριθμός 12 ατόμων αποτελεί το ελάχιστο όριο έναρξης κάθε τμήματος μάθησης.

Τα τμήματα ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (Τσιγγάνοι, Φυλακισμένοι, Μουσουλμανική Μειονότητα, Μετανάστες – Παλινοστούντες, ΑμΕΑ) μπορούν να αρχίσουν τη λειτουργία τους με την εγγραφή τουλάχιστον **10 ατόμων**, και δεν μπορεί να ξεπερνούν τα **18 άτομα**.

Τμήματα, στα οποία μετά από συνεχείς αποχωρήσεις εκπαιδευόμενων, συμμετέχουν λιγότερα των **8 ατόμων** διακόπτονται αυτόματα. Για τμήματα ευάλωτων κοινωνικά ομάδων το όριο προσαρμόζεται στα **5 άτομα**

4 Ανάλυση Βιωσιμότητας - ανάπτυξη σεναρίων

4.1 Νομικό πλαίσιο

Για να καταστεί βιώσιμη μία νεοσυσταθείσα δομή, πρέπει να υπάρχει κατ' αρχή το απαραίτητο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που θα στηρίζει αφενός τη δημιουργία της και αφετέρου τις παρεχόμενες υπηρεσίες της. Επομένως, η ύπαρξη νομικού ερείσματος αφορά τόσο τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης που θα δημιουργηθούν αλλά και τους Δήμους που θα έχουν την ευθύνη ίδρυσής τους.

Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να διευκολύνεται η σύσταση νέων δομών (Κέντρα Δια Βίου Μάθησης), να τίθενται όρια στην κρατική παρέμβαση και να παρέχεται στα Κέντρα η κατάλληλη νομική βάση για να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες συλλογής οικονομικών πόρων και σε κερδοσκοπικές δράσεις.

Παρακάτω παρατίθενται ορισμένα ζητήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, αναφορικά με το ευρύτερο περιβάλλον που επηρεάζει την ίδρυση και λειτουργία τους:

- Υπάρχει κάποιος ευνοϊκός νόμος για την ίδρυσή τους;
- Η υπάρχουσα νομοθεσία εξετάζει με σαφήνεια και επαρκή ανάλυση θέματα όπως η εσωτερική διαχείριση, ο στόχος των επιτρεπτών δραστηριοτήτων, η οικονομική διαχείριση και η διάλυση;
- Οι τρέχουσες νομικές διατάξεις εμποδίζουν σαφώς την ανεπιθύμητη κρατική παρέμβαση στη λειτουργία και διαχείρισή τους;
- Τι είδους περιορισμοί υπάρχουν για τους ίδιους και τους αντιπροσώπους τους από την κυβέρνηση, τις τοπικές αρχές και την εφορία;
- Έχουν κάποια φορολογική έκπτωση οι πιθανοί χορηγοί;
- Επιτρέπεται η συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο;

Νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων

Καθώς το νομικό πλαίσιο για τη σύσταση και λειτουργία δομών όπως τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, δεν είναι ακόμη ανεπτυγμένο στη χώρα μας, ωστόσο στο παρόν κεφάλαιο αξίζει να αναφερθεί συνοπτικά η νομοθεσία που αφορά στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών ασφάλειας και υγείας στον εργασιακό χώρο. Οι σχετικές διατάξεις, παρότι είναι γενικής φύσεως, έχουν ωστόσο εφαρμογή και στην περίπτωση της λειτουργίας των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης, καθώς εκεί θα δημιουργηθούν εργασιακές θέσεις που θα απασχολήσουν εργαζόμενους κι επομένως είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν οι προβλεπόμενοι κανόνες. Στη συνέχεια αναφέρονται οι κυριότεροι νόμοι και αποφάσεις που σχετίζονται με το συγκεκριμένο παράγοντα.

Ο νόμος πλαίσιο 1568/85 που θέσπισε τους θεσμούς του Τεχνικού Ασφάλειας, του Ιατρού Εργασίας και της Επιτροπής ΥΑΕ των εργαζομένων, καθώς και το ΠΔ 17/96 που επικυρώνει την Οδηγία Πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ, είναι από τα σημαντικότερα νομοθετήματα για την ΥΑΕ στην Ελλάδα. Το τελευταίο επιβάλλει μια εσωτερική διαγνωστική διαδικασία σε όλες τις επιχειρήσεις, υποχρεώνοντας κάθε εργοδότη να κατέχει μια γραπτή εκτίμηση των

επαγγελματικών κινδύνων. Επίσης υποχρεώνει τους εργοδότες να παίρνουν μεταξύ άλλων προληπτικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων όπως την απουσία των κινδύνων, την αντικατάσταση των επικίνδυνων ουσιών από ακίνδυνες ή λιγότερο επικίνδυνες και τη μείωση των κινδύνων στην πηγή τους.

Το Νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων στα Κέντρα Υποστήριξης παρατίθεται στη συνέχεια:

- **ΒΔ της 25-8-20 ΦΕΚ:200/Α/20:** Περί κωδικοποίησης των περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών διατάξεων.
- **ΑΠ 130646/84 ΦΕΚ:154/Β/84:** Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας.
- **Ν 1414/84 ΦΕΚ:10/Α/84:** Εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φυλών στις εργασιακές σχέσεις και άλλες διατάξεις.
- **Ν 1568/85** [ΤΡ.:Ν. 1767/88, Ν. 1682/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96] **ΦΕΚ:177/Α/85:** Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.
- **Ν 1836/89 ΦΕΚ:79/Α/14-3-89:** Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις (άρθρο 36: κύρωση απόφασης 131517/1988, άρθρο 39: κύρωση απόφασης 88555/ 1988) [άρθρα 36, 39]
- **ΠΔ 157/92 ΦΕΚ:74/Α/92:** Επέκταση των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων" (177/Α) στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ.
- **Ν 2084/92 [άρθρο 91] ΦΕΚ:165/Α/1992:** Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις(άρθρο 91: τροποποίηση άρθρου 19 νόμου 1767/88 για τις μικτές επιτροπές ελέγχου)
- **ΥΑ 4373/1205/11-3-93 ΦΕΚ:187/Β/23-3-93:** Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ Οδηγία του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας.
- **Ν 2224/94 [ΑΡΘ. 24, 25,26,27] ΦΕΚ:112/Α/94:** Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις.
- **ΠΔ 395/94 [ΤΡ.:ΠΔ 89/99] ΦΕΚ:221/Α/94:** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ.
- **ΠΔ 398/94 ΦΕΚ:221/Α/94:** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/270/ΕΟΚ.
- **ΠΔ 105/95 ΦΕΚ:67/Α/95:** Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ.
- **ΠΔ 16/96 ΦΕΚ:10/Α/96:** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ.

- **ΠΔ 17/96 [ΤΡ.: ΠΔ 159/99] ΦΕΚ:11/Α/96:** Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.
- **ΠΔ 62/98 ΦΕΚ: 67/Α/98:** Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ.
- **ΠΔ 88/99 ΦΕΚ:94/Α/99:** Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΚ.
- **ΠΔ 89/99 ΦΕΚ: 94/Α/99:** Τροποποίηση του π.δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου.
- **ΠΔ 304/2000 ΦΕΚ:241/Α/2000:** Τροποποίηση του π.δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/Α/19-12-94) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το π.δ. 89/99 "Τροποποίηση του π.δ. 395/94 σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999).

4.2 Τοποθεσία και χώρος εγκατάστασης

Ο συγκεκριμένος παράγοντας αφορά τη φάση του σχεδιασμού των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης και θεωρείται ουσιαστικής σημασίας στο πλαίσιο της υλοποίησης. Η επιλογή της κατάλληλης υποδομής που θα πλαισιώσει κάθε Κέντρο Δια Βίου Μάθησης είναι ήδη προκαθορισμένη ανάλογα από τη διαθεσιμότητα των Δήμων. Παραύτα μπορεί να γίνει ένα καθοριστικός παράγοντας επιτυχίας των υπηρεσιών που προορίζεται να προσφέρει κι επομένως αποτελεί ένα υπολογίσιμο εργαλείο για την επίτευξη των στόχων.

Έτσι, το ερώτημα που πρέπει να τεθεί είναι: βρίσκονται τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης σε τοποθεσία εύκολα προσβάσιμη από το ευρύ κοινό; Σε γενικές γραμμές, υπολογίζεται πως τα Κέντρα θα πρέπει να εγκατασταθούν σε κεντρικά σημεία των τοποθεσιών που θα ιδρυθούν και να διευκολύνουν την πρόσβαση στους επισκέπτες χρησιμοποιώντας είτε τα μέσα μαζικής μεταφοράς είτε το δικό τους μέσο.

Είναι αυτονόητο βέβαια, ότι η παραπάνω παράμετρος δεν αποτελεί από μόνη της τη μοναδική προϋπόθεση σε ό,τι αφορά την τοποθεσία εγκατάστασης. Γενικότερα, η κατάλληλη τοποθεσία περιλαμβάνει και ορισμένους πρόσθετους παράγοντες που εξετάζονται και είναι:

Η περιβαλλοντική μέριμνα: είναι πολύ σημαντικό, τόσο για την ποιότητα των υπηρεσιών όσο και για τη δημιουργία μίας θετικής εικόνας στο ευρύ κοινό, να επιλεγεί μία τοποθεσία εγκατάστασης στην οποία θα υπάρχει ένα επαρκές επίπεδο υγιούς περιβάλλοντος. Η έννοια 'περιβάλλον' σημαίνει εδώ τόσο την οικολογική διάσταση, αλλά και όλες τις άλλες παραμέτρους που συμπεριλαμβάνει η αειφόρος ανάπτυξη, όπως ο σωστός χωροταξικός σχεδιασμός, το πολιτιστικό περιβάλλον, η ηχορύπανση κ.ά. Επιπλέον, είναι εξίσου σημαντικό σε ό,τι αφορά τον χώρο εγκατάστασης που θα επιλεγεί, η διαχείριση και λειτουργία των Κέντρων να γίνονται πάντα με σεβασμό σε ένα ελάχιστο επίπεδο περιβαλλοντικής μέριμνας. Έτσι, στο πλαίσιο της

λειτουργίας θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι απαιτούμενοι ενεργειακοί πόροι (ηλεκτρισμός, θέρμανση, νερό), αποφεύγοντας περιπτώσεις κατασπατάλησής τους, που αφενός θα επιβαρύνουν οικονομικά το Κέντρο και αφετέρου θα βλάπτουν το περιβάλλον. Η περιβαλλοντική διάσταση της λειτουργίας αφορά επίσης και τις επιπτώσεις από τη χρήση εξοπλισμού και άλλων αναλωσίμων: πρέπει κατά προτίμηση να προωθείται η χρήση ανακυκλώσιμων υλικών ή άλλων που συνεπάγονται την ελάχιστη περιβαλλοντική ζημία, ενώ η επιλογή του εξοπλισμού και η μετέπειτα χρήση του θα πρέπει επίσης να γίνεται χωρίς κατασπατάληση ενέργειας και περιορίζοντας όσο το δυνατό τη δημιουργία εκτεταμένων αποβλήτων.

Οι περιορισμοί και κίνδυνοι από την επικείμενη εγκατάσταση: σε συνάρτηση με την εξασφάλιση όλων των ευνοϊκών προϋποθέσεων και κριτηρίων για την επιλογή της τοποθεσίας και του χώρου εγκατάστασης, πρέπει επίσης να αναλύονται και οι πιθανοί περιορισμοί ή κίνδυνοι που προκύπτουν από την εν λόγω επιλογή. Ανάλογα με την τοποθεσία και το χώρο, τέτοιοι περιορισμοί μπορεί να αφορούν τη δυσκολία πρόσβασης, το υψηλό κόστος συντήρησης και λειτουργίας, όπως και η ανεπαρκής υλικοτεχνική υποδομή. Ιδιαίτερη μέριμνα χρίζει η πρόσοψη του Κέντρων Δια Βίου Μάθησης, που σε περίπτωση που δεν είναι σε κεντρικό σημείο και δεν είναι εύκολα ορατή, δεν θα λειτουργεί σαν πόλος έλξης ενδιαφερομένων.

Γενικά, η καταλληλότητα του χώρου εντός του οποίου θα ιδρυθούν και θα λειτουργήσουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης συμπεριλαμβάνει τις εξής διαστάσεις:

- Την κτιριακή υποδομή: υπολογίζεται πως το κτίριο ή τα γραφεία που θα στεγάσουν τα Κέντρα θα πρέπει να είναι σε ευδιάκριτο σημείο της περιοχής, με σεβασμό στη λειτουργικότητα και στην αποδοτικότητα, δημιουργώντας ταυτόχρονα θετικά συναισθήματα στους επισκέπτες του.
- Τη στελέχωση και υλικοτεχνική υποδομή των Κέντρων: σε ό,τι αφορά τους ανθρώπινους πόρους και σε συνάρτηση με τις υπηρεσίες που αναμένεται να προσφερθούν, έχει υπολογιστεί και η σχετική στελέχωση του Κέντρου όπως παρουσιάστηκε παραπάνω. Αντίστοιχα, πρέπει να ληφθεί υπόψη η υλικοτεχνική υποδομή που θα χρησιμοποιηθεί στο Κέντρο.
- Το μέγεθος του χώρου: με βάση τα παραπάνω είναι απαραίτητο να διατεθεί ένας άνετος χώρος που θα εξασφαλίζει τη σωστή λειτουργία και παροχή υπηρεσιών, καθώς επίσης και το συνοδευτικό εξοπλισμό: ένα ηλεκτρονικό υπολογιστή (ή δύο αν κριθεί απαραίτητο, τηλεφωνική εγκατάσταση, φαξ, μηχάνημα εκτύπωσης, ένα γραφείο εργασίας, ένα γραφείο ενημέρωσης και συζήτησης, βιβλιοθήκη, χώρος αποθήκευσης αναλωσίμων και άλλων υλικών, χώρος τήρησης αρχείου και ενημερωτικού υλικού).
- Τα εφόδια των Κέντρων: με τον όρο εφόδια εννοούνται πέντε βασικές παράμετροι:
 - Ηλεκτρισμός: Η ακατάλληλη παροχή ηλεκτρισμού που θα διασφαλίζει την ασφάλεια στη εργασία.
 - Τηλέφωνο: Η τοποθέτηση τηλεφωνικής εγκατάστασης
 - Σύνδεση για γρήγορο INTERNET (ISDN ή ADSL)
 - Κεντρική Θέρμανση - Κλιματισμός: Η ψύξη και η θέρμανση αποτελούν πολύ σημαντικές παραμέτρους για τον χώρο που θα εγκατασταθούν τα Κέντρα

Υποστήριξης για να δημιουργούν άνετο περιβάλλον προς τους επισκέπτες/αποδέκτες των υπηρεσιών.

- Νερό: Η παροχή νερού είναι απαραίτητη για την καθημερινή λειτουργία του χώρου και για τη δημιουργία ενός ποιοτικού και ευχάριστου εργασιακού περιβάλλοντος.

Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας

Επίσης στο πλαίσιο των προδιαγραφών για την τοποθεσία και το χώρο εγκατάστασης και με βάση τη σχετική νομοθεσία που αναλύθηκε σε προηγούμενη ενότητα, οι ακόλουθες παράμετροι πρέπει να ληφθούν υπόψη:

ο Χώροι εργασίας

Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν επιφάνεια, ύψος και όγκο αέρα που να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια, την υγεία ή των ευεξία τους.

Οι διαστάσεις της ελεύθερης μη κατειλημμένης από έπιπλα ή εξοπλισμό επιφάνειας της θέσης εργασίας πρέπει να υπολογίζονται έτσι ώστε το προσωπικό να έχει αρκετή ελευθερία κίνησης για τις δραστηριότητές του.

Αν αυτός ο κανόνας δεν μπορεί να τηρηθεί, για λόγους που αφορούν τη συγκεκριμένη θέση εργασίας, ο εργαζόμενος πρέπει να μπορεί να διαθέτει κοντά στη θέση εργασίας του άλλον επαρκή ελεύθερο χώρο.

ο Σταθερότητα και στερεότητα

Τα κτίρια που στεγάζουν χώρους εργασίας πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα ανάλογες με το είδος της χρήσης τους.

ο Ηλεκτρική εγκατάσταση

Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί έτσι ώστε να μην δημιουργεί κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης και οι άνθρωποι να είναι επαρκώς προστατευμένοι έναντι των κινδύνων ατυχήματος που μπορεί να προκύψουν από την άμεση ή έμμεση επαφή.

Κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή και την επιλογή του υλικού και των συστημάτων προστασίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η τάση του ρεύματος, η επίδραση εξωτερικών παραγόντων και η καταλληλότητα των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.

ο Οδοί και έξοδοι κινδύνου

Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να οδηγούν από το συντομότερο δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή.

Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται από τους εργαζόμενους γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας.

Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων εργασίας καθώς και από το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται στους χώρους αυτούς.

Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω.

Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να είναι κλειστές έτσι ώστε να μην μπορεί να τις ανοίξει, εύκολα και αμέσως, κάθε πρόσωπο που θα χρειαστεί τυχόν να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση ανάγκης.

Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.

Οι ειδικές οδοί και έξοδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες μεταγραφής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ (^;).

Η σήμανση αυτή πρέπει να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται . Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ούτως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή .

Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

ο Πυρανίχνευση και κατάσβεση πυρκαγιάς

Ανάλογα με τις διαστάσεις και τη χρήση των κτιρίων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών καθώς και το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς και, εφόσον χρειάζεται, με πυρανιχνευτές και συστήματα συναγερμού. (ΕΕ αριθ . L 229 της 7.9.1977, σ. 12).

Ο μη αυτόματος εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος. Πρέπει, επίσης, να επισημαίνεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 77/576/ΕΟΚ .

ο Εξαερισμός κλειστών χώρων εργασίας

Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής υγιεινός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.

Πρέπει να υπάρχει σύστημα ελέγχου που θα προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργαζομένων.

Εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού ή μηχανικού εξαερισμού, πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργαζομένων σε ενοχλητικά ρεύματα αέρα.

Αποθέσεις και ρύποι που ενδέχεται να επιφέρουν άμεσο κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων, λόγω μόλυνσεως της ατμόσφαιρας των χώρων εργασίας, πρέπει να καθαρίζονται ταχέως.

ο **Θερμοκρασία των χώρων**

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι.

Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των εστιατορίων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.

Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα γυάλινα τοιχώματα πρέπει να επιτρέπουν την αποφυγή υπερβολικού ηλιασμού των χώρων εργασίας, λαμβανομένων υπόψη του είδους της εργασίας και της φύσης του χώρου εργασίας.

ο **Φυσικός και τεχνητός φωτισμός των χώρων**

Οι χώροι εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.

Οι εγκαταστάσεις φωτισμού των χώρων εργασίας και των διαδρόμων επικοινωνίας πρέπει να είναι τοποθετημένες κατά τρόπον ώστε ο προβλεπόμενος τύπος φωτισμού να μην ενέχει κίνδυνο ατυχήματος για τους εργαζόμενους.

Οι χώροι εργασίας, στους οποίους οι εργαζόμενοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης.

ο **Δάπεδα, τοίχοι, οροφές και στέγες των χώρων**

Τα δάπεδα των χώρων πρέπει να μην παρουσιάζουν ανωμαλίες, τρύπες ή επικίνδυνα κεκλιμένα επίπεδα πρέπει να είναι σταθερά, στερεά και αντλιοισθητικά.

Οι χώροι εργασίας στους οποίους υπάρχουν θέσεις εργασίας πρέπει να διαθέτουν επαρκή θερμομόνωση ανάλογα με τον τύπο της επιχείρησης και τη σωματική δραστηριότητα των εργαζομένων.

Οι επιφάνειες των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών στους χώρους πρέπει να μπορούν να υφίστανται συνήθη και εις βάθος καθαρισμό προκειμένου να επιτυγχάνονται κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.

Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα, και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα σε χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και σε διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας ούτως ώστε οι εργαζόμενοι να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να τραυματίζονται από τυχόν θραύσματά τους.

ο **Θύρες και πύλες**

Η θέση, ο αριθμός, τα υλικά κατασκευής και οι διαστάσεις των θυρών και των πυλών καθορίζονται με βάση τη φύση και τη χρήση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων. Πρέπει να τοποθετείται επισήμανση, σε ύψος οφθαλμών, στις θύρες που είναι διαφανείς.

Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φατνώματα.

Οι συρόμενες πόρτες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να βγαίνουν από τις τροχιές τους και να πέφτουν.

ο **Μειονεκτούντες εργαζόμενοι**

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων εργαζομένων.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, ιδίως, για τις θύρες, τους διαδρόμους επικοινωνίας, τα κλιμακοστάσια, τα λουτρά, τους νιπτήρες, τα αποχωρητήρια και τις θέσεις εργασίας που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται απευθείας από μειονεκτούντες εργαζομένους

4.3 Παράμετροι οργάνωσης ΚΔΒΜ

Αυτή η διάσταση αναφέρεται στις λειτουργίες και τη δομή των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Ορισμένες βασικές παράμετροι για τη δημιουργία άρτια οργανωμένων Κέντρων Δια Βίου Μάθησης είναι η διαφάνεια στη διαχείριση, η δημόσια πρόσβαση σε αυτά, η σωστή διοίκηση και οι αποδεδειγμένες οργανωτικές ικανότητες. Τα ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν συμπεριλαμβάνουν ενδεικτικά:

- Υπάρχουν συνέργειες μεταξύ αντίστοιχων Κέντρων για την επίτευξη των στόχων τους;
- Έχουν τα Κέντρα ευκρινώς προσδιορισμένη αποστολή στην οποία βασίζονται;
- Έχουν ενσωματώσει τεχνικές στρατηγικού σχεδιασμού στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων;
- Είναι διακριτές και κατανοητές από το κοινό οι λειτουργίες των Κέντρων;
- Υπάρχει μόνιμα απασχολούμενο άτομο / άτομα;
- Γίνεται σωστή τήρηση των εξόδων των Κέντρων και προγραμματισμός δαπανών;
- Υλοποιούνται τα προγράμματα σύμφωνα με τις προδιαγραφές;

Ωστόσο, είναι ευνόητο ότι στο πλαίσιο της οργανωτικής ικανότητας υψηλής σημασίας παράγοντας θεωρείται η κατάλληλη στελέχωση των Κέντρων. Η σωστή επιλογή του υπεύθυνου ατόμου / ατόμων θα διευκολύνει σημαντικά την επίτευξη ενός ικανοποιητικού επιπέδου λειτουργίας και θα συντελέσει στην επιτυχία των στόχων τους. Προς αυτή την κατεύθυνση, τα στελέχη που θα επιλεγούν ως Υπεύθυνοι του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης, θα πρέπει να είναι άρτια καταρτισμένα και να διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις για να προσφέρουν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Οι γνώσεις αυτές συμπεριλαμβάνουν σε τεχνικό επίπεδο, τη γνώση χειρισμού του ηλεκτρονικού και τεχνικού εξοπλισμού που θα εγκατασταθεί στα Κέντρα, καθώς και βασικές γνώσεις συντήρησης. Ειδικότερα όμως, το άτομο που θα στελεχώσει το Κέντρο είναι χρήσιμο να διαθέτει ένα επαρκές επίπεδο γνώσεων γύρω από την Δια Βίου Μάθηση και να είναι εξοικειωμένο με την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Γενικότερα, οι προσωπικές ικανότητες κάθε στελέχους είναι παράγοντας που πρέπει να εκτιμηθεί κατά την επιλογή του αρμοδίου ατόμου, καθώς αναμένεται να συνδιαλέγεται και να συνεργάζεται με πλήθος ενδιαφερόμενων ημερησίως και επιπλέον πρόκειται να συνεργαστεί με υπευθύνους από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Σε αυτό το πλαίσιο, οφείλει να εξυπηρετεί πρόθυμα και να συμβάλει με τις υπηρεσίες και πληροφορίες στους σκοπούς κάθε ενδιαφερομένου, αντιλαμβανόμενος τις ανάγκες του καθενός και προσαρμόζοντας τις προσφερόμενες υπηρεσίες σε αυτές. Η ύπαρξη αφοσίωσης από τους απασχολούμενους και η δέσμευσή τους στους σκοπούς του οργανισμού στον οποίο απασχολούνται ήταν ανέκαθεν ένας ισχυρός παράγοντας επιτυχίας και βασική παράμετρος ομαλής λειτουργίας κάθε οργανισμού.

4.4 Κοστολογική ανάλυση - σενάρια βιωσιμότητας

Η εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων είναι σημαντικός παράγοντας βιωσιμότητας για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης. Γενικά απαιτείται μία εύρωστη οικονομία που θα μπορεί να στηρίξει την προσπάθεια αυτό-χρηματοδότησης των Κέντρων και τις χορηγίες από διάφορους δωρητές. Για παράδειγμα, θα πρέπει να διευκολύνεται η συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς λήψης χορηγιών.

Παράγοντες που ευνοούν την οικονομική βιωσιμότητα των δομών υποστήριξης είναι η κατάσταση της οικονομίας, το επίπεδο ενίσχυσης του εθελοντισμού στις τοπικές κοινωνίες και ο βαθμός ανάπτυξης των κρατικών προμηθειών και ευκαιριών συλλογής πόρων. Πολύ χρήσιμη για τον ίδιο σκοπό θεωρείται επίσης και η ανάπτυξη ικανοτήτων οικονομικής διαχείρισης.

Τα ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν σε αυτή την περίπτωση κατά τη δημιουργία και λειτουργία των Κέντρων συμπεριλαμβάνουν ενδεικτικά:

- ✓ Από πού αντλούν τη χρηματοδότησή τους τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης;
- ✓ Μπορούν να βασιστούν στη βοήθεια των εθελοντών και άλλη μη χρηματική ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας;
- ✓ Μπορούν να προσελκύσουν πολλαπλές και διαφορετικές προέλευσης πηγές χρηματοδότησης;
- ✓ Έχουν υιοθετήσει το κατάλληλο σύστημα οικονομικής διαχείρισης;
- ✓ Έχουν διαμορφώσει ένα συμπαγή και σταθερό πυρήνα οικονομικών χορηγών;

- ✓ Υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας εισοδήματος ή μικρού κέρδους από την παροχή των προϊόντων και υπηρεσιών;

Με στόχο την εξασφάλιση της βιωσιμότητας, κάθε Κέντρο Δια Βίου Μάθησης πρέπει απαραίτητα να επιδιώξει τη δικτύωσή του και τη συνεργασία με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που μπορούν να στηρίξουν το έργο του.

Σε ότι αφορά το κόστος λειτουργίας των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, πρέπει σε πρώτη φάση να υπάρχει προσεκτική τήρηση των εξόδων, αλλά και προγραμματισμός των δαπανών. Αυτές οι αλληλένδετες ενέργειες είναι απαραίτητες προκειμένου να καταγράφεται η οικονομική τους πορεία και να παρακολουθείται η τάση των δαπανών. Η τήρηση αρχείου των εξόδων επιτρέπει έπειτα το σωστό προγραμματισμό δαπανών ώστε να αποφεύγονται άσκοπες σπατάλες και να γίνεται μέριμνα απρόβλεπτων εξόδων που μπορεί να προκύψουν. Σημειώνεται πως η ύπαρξη ενός άρτια οργανωμένου οικονομικού απολογισμού διευκολύνει την προσέλκυση χρηματοδοτικών πηγών, καθώς η συζήτηση για την προοπτική οικονομικής ενίσχυσης γίνεται πάνω στη βάση συμπαγών αποτελεσμάτων.

Η χρηματοδότηση και η οργάνωση των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης πρέπει να στηριχθεί στους πυλώνες της εξασφάλισης των απαιτούμενων πόρων και της αποδοτικής αξιοποίησης των πόρων αυτών με κατάλληλο προγραμματισμό και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων προς τους εκάστοτε ωφελούμενους. Για την εξασφάλιση των πόρων είναι απαραίτητη η άριστη εσωτερική οργάνωση αυτών των κέντρων.

Η ανάλυση του κόστους για τη λειτουργία του Κ.Δ.Β.Μ. κρίνεται πρωταρχικής σημασίας για τη βιωσιμότητα του. Οι ιδιαιτερότητες των Δήμων, γεωγραφικές και πληθυσμιακές, καθώς και οι διαφορετικές ανάγκες που αυτοί έχουν σε ότι αφορά τα ίδια τα προγράμματα εκπαίδευσης καθιστούν την οικονομική ανάλυση και την προσέγγιση του κόστους σε απόλυτα ποσά αδύνατη.

Αποτρεπτικό παράγοντα για τη χρήση απόλυτων ποσών αποτελεί και η επιθυμία – βούληση εκάστου Δήμου για ανάπτυξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και τη δημιουργία τμημάτων μάθησης.

Επιπλέον, η χρήση διαφορετικών δομών (σχολεία, αυτόνομες κτιριακές υποδομές), όπως και η αξιοποίηση είτε υφιστάμενου προσωπικού είτε συμβασιούχων είτε συνδυασμό δυσχεραίνουν περισσότερο τη διαδικασία κοστολόγησης της λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ.

Για την ακριβέστερη προσέγγιση του κόστους λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ., προτείνεται η παράθεση των παραγόντων που επηρεάζουν το κόστος ως μεταβλητών και η διατύπωση ενός μοντέλου ικανού να αποτυπώσει το κόστος με την εισαγωγή των ποσών των μεταβλητών εκάστου ενδιαφερόμενου Δήμου.

Τέλος, γίνεται η διάκριση μεταξύ παγίου κόστους για τη λειτουργία του Κ.Δ.Β.Μ. και του κόστους των τμημάτων που λειτουργούν ως επιπλέον κόστος.

Ως πάγιο κόστος ορίζεται το διοικητικό (Δ). Σε περίπτωση αξιοποίησης υφιστάμενου μόνιμου προσωπικού χώρου διοίκησης του Δήμου, τότε το διοικητικό κόστος περιορίζεται στα έξοδα για τα αναλώσιμα (Α) (χαρτικά, μελάνια κλπ), τα οποία εξαρτώνται, επίσης από την ανάπτυξη

των τμημάτων μάθησης. Σε περίπτωση αξιοποίησης Συμβασιούχων (Σ / έκτακτο προσωπικό) για τη Διοίκηση τότε το κόστος αυτό προστίθεται στα υπόλοιπα.

Το κόστος χρήσης των δομών εξαρτάται, επίσης, από το είδος των δομών π.χ. Σχολεία ή αυτόνομες δομές. Σε κάθε περίπτωση, μπορεί να υπολογιστεί το κόστος χρήσης μίας αίθουσας ανά ώρα διδασκαλίας (ηλεκτρισμός, θέρμανση). Ενδεικτικά, με βάση στοιχεία σχολικών επιτροπών το κόστος λειτουργίας, συντήρησης, καθαριότητας κλπ μίας αίθουσας διδασκαλίας δεν υπερβαίνει τα 5 € ανά ώρα. Στην περίπτωση χρήσης άλλων δομών το ποσό αυτό μπορεί να εκτοξευτεί ακόμα και στο τριπλάσιο του χώρου τυπικής εκπαίδευσης, καθώς στους χώρους τυπικής εκπαίδευσης επιτυγχάνονται μεγάλες οικονομίες κλίμακας.

Επιπλέον κόστος, φυσικά, αποτελεί και η αμοιβή του εκπαιδευτή ανά ώρα διδασκαλίας.

Βάσει των παραπάνω προκύπτουν τα εξής:

1. για τον υπολογισμό του πάγιου κόστους λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ. υπολογίζονται:
 - i. Αμοιβές Συμβασιούχων (αν υπάρχουν) + Αναλώσιμα = Διοικητικό κόστος (Δ)
2. για τον υπολογισμό του κόστους ανά ώρα διδασκαλίας υπολογίζονται:
 - i. Αμοιβή Εκπαιδευτή ανά ώρα + κόστος χρήσης αίθουσας ανά ώρα = κόστος τμήματος ανά ώρα εκπαίδευσης (Τ)

Προσθέτοντας κάποιος το Διοικητικό κόστος (Δ) με το κόστος των τμημάτων ανά ώρα εκπαίδευσης (Τ) επί τον αριθμό των ωρών εκπαίδευσης συνολικά ανά μήνα, τότε προκύπτει το συνολικό κόστος λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ..

$$(\Delta) + \nu \cdot (T) = \text{Συνολικό κόστος}$$

Αναλύοντας την παραπάνω κοστολόγηση του Κ.Δ.Β.Μ. γίνεται αντιληπτό ότι αφενός μεν το διοικητικό κόστος βαρύνει ως πάγιο το Κ.Δ.Β.Μ., αφετέρου δε ότι η λειτουργία τμημάτων μάθησης επιβαρύνει το συνολικό κόστος λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ. ανεξαρτήτως αριθμού εκπαιδευομένων.

Συμπερασματικά, ο αριθμός των εκπαιδευομένων ανά τμήμα είναι σημαντικό να μην είναι μικρός και ειδικότερα να μην είναι μικρότερος των 15 ατόμων, γιατί τότε το κόστος του τμήματος γίνεται δυσανάλογα μεγάλο ανά εκπαιδευόμενο.

4.4.1 Ανάπτυξη Σεναρίων

Ακολουθεί μία σειρά από διαφορετικά σενάρια σχετικά με τη λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ. με στόχο την ανάδειξη του πλέον βιώσιμου οικονομικά σεναρίου σύμφωνα με το Υπόδειγμα για τον υπολογισμό του Κόστους του ΚΔΒΜ (βλ. παράρτημα XII). Για την υπόθεση εργασίας χρησιμοποιούνται τα παρακάτω δεδομένα σε όλα τα σενάρια:

- 1) υλοποιούνται 30 τμήματα μάθησης σε ένα έτος (2 εκπαιδευτικές περιόδους)
- 2) υπολογίζονται 9 μήνες για το έτος (εξαιρούνται δλδ καλοκαίρι και αργίες εορτών)
- 3) δαπανώνται 500€ το μήνα για αναλώσιμα

- 4) δαπανώνται 5€ ανά αίθουσα για ηλεκτρισμό, θέρμανση και καθαριότητα κατά μέσο όρο στην περίπτωση χώρων τυπικής εκπαίδευσης
- 5) δαπανώνται 15€ ανά αίθουσα για ηλεκτρισμό, θέρμανση και καθαριότητα κατά μέσο όρο στην περίπτωση χώρων εκπαίδευσης πλην χώρων τυπικής εκπαίδευσης
- 6) οι εκπαιδευτές αμείβονται με το ποσό των 25€ ανά ώρα.
- 7) υπολογίζεται ότι ο Μ.Ο. ωρών ανά τμήμα μάθησης είναι οι 40 ώρες, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εκπαίδευση σε ένα θεματικό αντικείμενο.
- 8) ο Μ.Ο. του αριθμού των εκπαιδευομένων ανά τμήμα μάθησης είναι 18

Σενάριο Α: υπολογισμός του κόστους λειτουργίας του υποθετικού Κ.Δ.Β.Μ. Α, στο οποίο:

1. χρησιμοποιούνται χώροι τυπικής εκπαίδευσης (σχολεία)
2. αξιοποιούνται μόνιμοι υπάλληλοι του Δήμου για τη διοικητική υποστήριξη

Υπολογίζεται το πάγιο κόστος:

Αναλώσιμα 500€ x 9 μήνες = 4.500€

Υπολογίζεται το κόστος των τμημάτων μάθησης:

30 τμήματα x 40 ώρες (Μ.Ο.) = 1.200 ώρες διδασκαλίας

1.200 ώρες x 5€ (κόστος αίθουσας ανά ώρα) + 1.200 ώρες x 25€ (αμοιβή εκπαιδευτών ανά ώρα) = 36.000€

Συνολικό κόστος = 4.500€ + 36.000€ = 40.500€

Εύκολα κανείς μπορεί να υπολογίσει επιπλέον το κόστος εκπαίδευσης ανά ώρα διαιρώντας το συνολικό κόστος με τις ώρες εκπαίδευσης:

40.500€ / 1.200 ώρες = 33,75€ ανά ώρα

Τέλος,

1. μπορούμε να υπολογίσουμε ότι το κόστος για ένα 40ωρο τμήμα μάθησης, βάσει του σεναρίου, είναι: 33,75€ (κόστος ανά ώρα) x 40 ώρες = 1.350€
2. μπορούμε να υπολογίσουμε το κόστος του τμήματος μάθησης ανά εκπαιδευόμενο: 1.350€ / 18 (Μ.Ο. εκπαιδευομένων ανά τμήμα) = 75€

Πίνακας 3. Άσκηση κοστολόγησης ΚΔΜΒ - Σενάριο Α

Δαπάνες / Έτος		1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
Κόστος Απόκτησης					
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	Υφιστάμενο υλικό				
τηλεφωνικό σύστημα	Υφιστάμενο υλικό				
εκτυπωτές	Υφιστάμενο υλικό				

Δαπάνες / Έτος		1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
φαξ	Υφιστάμενο υλικό				
γραφεία	Υφιστάμενο υλικό				
καρέκλες	Υφιστάμενο υλικό				
Βιβλιοθήκη/πίνακες	Υφιστάμενο υλικό				
Χώρος τήρησης και αποθήκευσης υλικού και αναλωσίμων	Υφιστάμενο υλικό				
Αναλώσιμα και υλική υποδομή (γραφική ύλη, χαρτί εκτύπωσης, στυλό, μελάνι, κλπ)		500€ x 9 μήνες = 4500€			
Κόστος εγκατάστασης Εξοπλισμού	Υφιστάμενο υλικό				
Κόστος Λειτουργίας					
Κόστος Προσωπικού		30.000€ (εκπαιδευτές)			
Λειτουργικές δαπάνες (τηλέφωνο, σύνδεση internet, ηλεκτρισμός κλπ.)		5€ (κόστος αιθουσών) x 1200 ώρες = 6.000€			
Συντήρηση ηλεκτρονικού και τεχνικού εξοπλισμού					
Αναλώσιμα					
Λοιπές δαπάνες					
Σύνολο		40.500,00€			

Σενάριο Β: υπολογισμός του κόστους λειτουργίας του υποθετικού Κ.Δ.Β.Μ. Β, στο οποίο:

1. χρησιμοποιούνται χώροι τυπικής εκπαίδευσης (σχολεία)
2. αξιοποιούνται μόνιμοι υπάλληλοι του Δήμου για τη διοικητική υποστήριξη, αλλά έχει προσληφθεί ένας Επιστημονικός Υπεύθυνος για την επιστημονική υποστήριξή του, ο οποίος αμείβεται με το ποσό των 12.000€ για το έτος

Υπολογίζεται το πάγιο κόστος:

Αμοιβή Επιστημονικού Υπευθύνου (12.000€) + Αναλώσιμα (500€ x 9 μήνες = 4.500€) = 16.500€

Υπολογίζεται το κόστος των τμημάτων μάθησης:

30 τμήματα x 40 ώρες (Μ.Ο.) = 1.200 ώρες διδασκαλίας

1.200 ώρες x 5€ (κόστος αίθουσας ανά ώρα) + 1.200 ώρες x 25€ (αμοιβή εκπαιδευτών ανά ώρα) = 36.000€

Συνολικό κόστος = 16.500€ + 36.000€ = 52.500€

Εύκολα κανείς μπορεί να υπολογίσει επιπλέον το κόστος εκπαίδευσης ανά ώρα διαιρώντας το συνολικό κόστος με τις ώρες εκπαίδευσης:

52.500€/ 1200 ώρες = 43,75€ ανά ώρα

Τέλος,

1. μπορούμε να υπολογίσουμε ότι το κόστος για ένα 40ωρο τμήμα μάθησης, βάσει του σεναρίου, είναι: 43,75€ (κόστος ανά ώρα) x 40 ώρες = 1.750€
2. μπορούμε να υπολογίσουμε το κόστος του τμήματος μάθησης ανά εκπαιδευόμενο: 1.750€ / 18 (Μ.Ο. εκπαιδευομένων ανά τμήμα) = 97,2 €

Πίνακας 4. Άσκηση κοστολόγησης ΚΔΜΒ - Σενάριο Β

Δαπάνες / Έτος		1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
Κόστος Απόκτησης					
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	Υφιστάμενο υλικό				
τηλεφωνικό σύστημα	Υφιστάμενο υλικό				
εκτυπωτές	Υφιστάμενο υλικό				
φαξ	Υφιστάμενο υλικό				
γραφεία	Υφιστάμενο υλικό				
καρέκλες	Υφιστάμενο υλικό				
Βιβλιοθήκη/πίνακες	Υφιστάμενο υλικό				
Χώρος τήρησης και αποθήκευσης υλικού και αναλωσίμων	Υφιστάμενο υλικό				
Αναλώσιμα και υλική υποδομή (γραφική ύλη, χαρτί εκτύπωσης, στυλό, μελάνι, κλπ)		500€ x 9 μήνες = 4500€			
Κόστος εγκατάστασης Εξοπλισμού	Υφιστάμενο υλικό				
Κόστος Λειτουργίας					
Κόστος Προσωπικού		30.000€ (εκπαιδευτές)+ 12.000€			

Δαπάνες / Έτος		1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
		(επιστημονικός υπεύθυνος) = 42.000€			
Λειτουργικές δαπάνες (τηλέφωνο, σύνδεση internet, ηλεκτρισμός κλπ.)		5€ (κόστος αιθουσών) x 1200 ώρες = 6.000€			
Συντήρηση ηλεκτρονικού και τεχνικού εξοπλισμού					
Αναλώσιμα					
Λοιπές δαπάνες					
Σύνολο		52.500,00€			

Σενάριο Γ: υπολογισμός του κόστους λειτουργίας του υποθετικού Κ.Δ.Β.Μ. Γ, στο οποίο:

1. χρησιμοποιούνται χώροι εκπαίδευσης πλην σχολείων (πρώην Κ.Ε.Ε. ή άλλη δομή του Δήμου)
2. αξιοποιούνται μόνιμοι υπάλληλοι του Δήμου για τη διοικητική υποστήριξη,

Υπολογίζεται το πάγιο κόστος:

Αναλώσιμα 500€ x 9 μήνες = 4.500€

Υπολογίζεται το κόστος των τμημάτων μάθησης:

30 τμήματα x 40 ώρες (Μ.Ο.) = 1200 ώρες διδασκαλίας

1200 ώρες x 15€ (κόστος αίθουσας ανά ώρα) + 1200 ώρες x 25€ (αμοιβή εκπαιδευτών ανά ώρα) = 48.000€

Συνολικό κόστος = 4.500€ + 48.000€ = 52.500€

Εύκολα κανείς μπορεί να υπολογίσει επιπλέον το κόστος εκπαίδευσης ανά ώρα διαιρώντας το συνολικό κόστος με τις ώρες εκπαίδευσης:

52.500€ / 1200 ώρες = 43,75€ ανά ώρα

Τέλος,

1. μπορούμε να υπολογίσουμε ότι το κόστος για ένα 40ωρο τμήμα μάθησης, βάσει του σεναρίου, είναι: 43,75€ (κόστος ανά ώρα) x 40 ώρες = 1.750€
2. μπορούμε να υπολογίσουμε το κόστος του τμήματος μάθησης ανά εκπαιδευόμενο: 1.750€ / 18 (Μ.Ο. εκπαιδευομένων ανά τμήμα) = 97,2 €

Πίνακας 5. Άσκηση κοστολόγησης ΚΔΜΒ - Σενάριο Γ

Δαπάνες / Έτος	1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
Κόστος Απόκτησης				
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	Υφιστάμενο υλικό			
τηλεφωνικό σύστημα	Υφιστάμενο υλικό			
εκτυπωτές	Υφιστάμενο υλικό			
φαξ	Υφιστάμενο υλικό			
γραφεία	Υφιστάμενο υλικό			
καρέκλες	Υφιστάμενο υλικό			
Βιβλιοθήκη/πίνακες	Υφιστάμενο υλικό			
Χώρος τήρησης και αποθήκευσης υλικού και αναλωσίμων	Υφιστάμενο υλικό			
Αναλώσιμα και υλική υποδομή (γραφική ύλη, χαρτί εκτύπωσης, στυλό, μελάνι, κλπ)		500€ x 9 μήνες = 4500€		
Κόστος εγκατάστασης Εξοπλισμού				
Κόστος Λειτουργίας				
Κόστος Προσωπικού		30.000€ (εκπαιδευτές)		
Λειτουργικές δαπάνες (τηλέφωνο, σύνδεση internet, ηλεκτρισμός κλπ.)		15€ (κόστος αιθουσών) x 1.200 ώρες = 18.000€		
Συντήρηση ηλεκτρονικού και τεχνικού εξοπλισμού				
Αναλώσιμα				
Λοιπές δαπάνες				
Σύνολο		52.500,00€		

Σενάριο Δ: τριετής υπολογισμός του κόστους λειτουργίας του υποθετικού Κ.Δ.Β.Μ. Δ, στο οποίο:

1. χρησιμοποιούνται χώροι εκπαίδευσης πλην σχολείων (πρώην Κ.Ε.Ε. ή άλλη δομή του Δήμου)
2. γίνονται δαπάνες εξοπλισμών και συντήρησης αυτού
3. αξιοποιούνται μόνιμοι υπάλληλοι του Δήμου για τη διοικητική υποστήριξη, αλλά έχει προσληφθεί ένας Επιστημονικός Υπεύθυνος για την επιστημονική υποστήριξη του, ο οποίος αμείβεται με το ποσό των 12.000€ για το έτος
4. υπολογίζονται 1.200 ώρες διδασκαλίας ανά έτος (30 τμήματα των 40 ωρών κατά Μ.Ο.)

Υπολογίζεται το πάγιο κόστος:

Αμοιβή Επιστημονικού Υπευθύνου (12.000€) + Αναλώσιμα 500€ x 9 μήνες = 16.500€

Υπολογίζεται το κόστος των τμημάτων μάθησης:

30 τμήματα x 40 ώρες (Μ.Ο.) = 1.200 ώρες διδασκαλίας

1.200 ώρες x 15€ (κόστος αίθουσας ανά ώρα) + 1.200 ώρες x 25€ (αμοιβή εκπαιδευτών ανά ώρα) = 48.000€

Συνολικό κόστος = 10.500€ + 48.000€ = 58.500€

Εύκολα κανείς μπορεί να υπολογίσει επιπλέον το κόστος εκπαίδευσης ανά ώρα διαιρώντας το συνολικό κόστος με τις ώρες εκπαίδευσης:

33.000€ / 600 ώρες = 55€ ανά ώρα

Τέλος,

1. μπορούμε να υπολογίσουμε ότι το κόστος για ένα 40ωρο τμήμα μάθησης, βάσει του σεναρίου, είναι: 55€ (κόστος ανά ώρα) x 40 ώρες = 2.200€
2. μπορούμε να υπολογίσουμε το κόστος του τμήματος μάθησης ανά εκπαιδευόμενο: 2.200€ / 18 (Μ.Ο. εκπαιδευομένων ανά τμήμα) = 122,2 €

Πίνακας 6. Άσκηση κοστολόγησης ΚΔΜΒ - Σενάριο Δ

Δαπάνες / Έτος	1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
Κόστος Απόκτησης				
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	15 X 500€ = 7.500€			7.500€
τηλεφωνικό σύστημα εκτυπωτές	350€			350€
φαξ	5 X 50€ = 250€			250€
γραφεία	75€			75€
καρέκλες	25 X 60€ = 1.500€			1.500€
Βιβλιοθήκη/πίνακες	50 X 25€ = 1.250€			1.250€
	3 X 30€/3 X 60€ =			270€

Δαπάνες / Έτος	1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
	270€			
Χώρος τήρησης και αποθήκευσης υλικού και αναλωσίμων				
Αναλώσιμα και υλική υποδομή (γραφική ύλη, χαρτί εκτύπωσης, στυλό, μελάνι, κλπ)	500€ x 9 μήνες = 4500€	500€ x 9 μήνες = 4500€	500€ x 9 μήνες = 4500€	13.500€
Κόστος εγκατάστασης Εξοπλισμού				
Κόστος Λειτουργίας				
Κόστος Προσωπικού	30.000€ (εκπαιδευτές) + 12.000€ (Επιστημονικός Υπεύθυνος)= 42.000€	30.000€ (εκπαιδευτές) + 12.000€ (Επιστημονικός Υπεύθυνος)= 42.000€	30.000€ (εκπαιδευτές) + 12.000€ (Επιστημονικός Υπεύθυνος)= 42.000€	126.000€
Λειτουργικές δαπάνες (τηλέφωνο, σύνδεση internet, ηλεκτρισμός κλπ.)	15€ (κόστος αιθουσών) x 1200 ώρες = 18.000€	15€ (κόστος αιθουσών) x 1200 ώρες = 18.000€	15€ (κόστος αιθουσών) x 1200 ώρες = 18.000€	54.000€
Συντήρηση ηλεκτρονικού και τεχνικού εξοπλισμού	500€	500€	500€	1500€
Αναλώσιμα				
Λοιπές δαπάνες				
Σύνολο	11.195,00€	65.000,00€	65.000,00€	65.000,00€
				206.195,00€

Αναλύοντας τα παραπάνω σενάρια, είναι δυνατό να εξαγάγουμε βασικά συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα των Κ.Δ.Β.Μ., πιο συγκεκριμένα το Κ.Δ.Β.Μ.:

1. χρησιμοποιώντας χώρους της τυπικής εκπαίδευσης μπορεί να περιορίσει σημαντικά το λειτουργικό κόστος, έως και να μηδενιστεί σε περίπτωση μη υλοποίησης προγραμμάτων
2. χρησιμοποιώντας χώρους διοίκησης του Δήμου περιορίζει σημαντικά το λειτουργικό κόστος
3. χρησιμοποιώντας άλλους χώρους εκπαίδευσης επιβαρύνεται με επιπλέον πάγια κόστη
4. αξιοποιώντας υφιστάμενο προσωπικό δεν επιβαρύνεται επιπλέον διοικητικού κόστους

- σε περίπτωση προσλήψεων, αυτές καλό είναι να περιοριστούν σε αμιγώς επιστημονικό και εκπαιδευτικό προσωπικό

Γενικότερα, αν επιλεγεί η λογική της χρήσης χώρων διοίκησης του Δήμου και τυπικής εκπαίδευσης για τα τμήματα μάθησης, καθώς και η αξιοποίηση υφιστάμενου προσωπικού του Δήμου, τότε το Κ.Δ.Β.Μ. μπορεί να είναι οικονομικά βιώσιμο. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγουμε αξιολογώντας τα παραπάνω σενάρια, όπου φαίνεται ξεκάθαρα η οικονομία κλίμακας που επιτυγχάνεται στην περίπτωση αυτή. Επιπλέον, το κόστος λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ. επιρραάζεται ως επί το πλείστον από την ανάπτυξη και τον αριθμό των τμημάτων που υλοποιούνται.

Κάθε σενάριο καταλήγει στον υπολογισμό του κόστους του τμήματος και του κόστους ανά εκπαιδευόμενο. Το ποσό αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει δίδακτρο καταβαλλόμενο από τον εκπαιδευόμενο ή το συνολικό κόστος του τμήματος να καλυφθεί από χορηγία, όπως περιγράφεται και στο Κεφάλαιο 4.4.1. «Πηγές Χρηματοδότησης».

Στη συνέχεια αναφέρονται ορισμένες πηγές που μπορούν να παράσχουν οικονομική στήριξη μετά το πέρας του έργου.

4.4.2 Πηγές Χρηματοδότησης

Χρηματοδότηση από το ΕΠΕκΔιΒιΜ : έργο «Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας και Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας» (Πρόσκληση προγράμματος Παράρτημα 9.11)

Η χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα με τον τίτλο «Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας και Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας», έχει δεσμευτεί ήδη από την ΕΥΔ ΕΠΕκΔιΒιΜ το ποσό των 65.000.000,00€ για την υλοποίηση των προγραμμάτων Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων στους Δήμους και στα Κ.Δ.Β.Μ..

Το εν λόγω Πρόγραμμα έχει χρονικό ορίζοντα μέχρι τις 31/01/2015. Χρηματοδοτούνται οι Άξονες Προτεραιότητας 7 & 8, και εξαιρείται ο Άξονας Προτεραιότητας 9 που αφορά στις Περιφέρειες της Στερεάς Ελλάδας και του Νοτίου Αιγαίου. Η χρηματοδότηση των Δήμων των παραπάνω Περιφερειών θα γίνει από εθνικούς πόρους που έχουν δεσμευτεί για αυτό το σκοπό από τη Γ.Γ.Δ.Β.Μ..

Εθνικοί Πόροι

Οι εθνικοί πόροι, στο βαθμό που επαρκούν μπορούν να αποτελέσουν μία σημαντική πηγή χρηματοδότησης, όπως προβλέπεται και στο ν.3879/2010, βάσει του οποίου οι Δήμοι μπορούν να υλοποιούν προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης ενηλίκων και να χρηματοδοτούνται από τη Γ.Γ.Δ.Β.Μ. μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων.

Πιο συγκεκριμένα ο Δήμος «εφαρμόζει το τοπικό πρόγραμμα διά βίου μάθησης και διαχειρίζεται την εφαρμογή των πολιτικών και των κανόνων της παραγράφου 2 του άρθρου 4 που αφορούν τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων στην περιφέρεια του Δήμου (αρθρ. 8). Γι αυτό το σκοπό: α) ιδρύει και λειτουργεί Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που οργανώνονται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας που ασκεί αρμοδιότητες διά βίου μάθησης ή νομικού

προσώπου του Δήμου και εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα διά βίου μάθησης , β) λειτουργεί και διαχειρίζεται τοπικές δομές και εφαρμόζει προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων και γ) εφαρμόζει προγράμματα των Κ.Π.Ε. του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων».

Δυνατότητες πρόσθετης χρηματοδότησης

Εκτός από τις επίσημες χρηματοδοτικές πηγές και τους διαθέσιμους υποστηρικτικούς μηχανισμούς που μπορεί να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης, είναι απαραίτητο να προβλεφθούν και να σχεδιαστούν ίδιες μέθοδοι για τη συλλογή οικονομικών πόρων. Σε γενικές γραμμές, υπολογίζεται πως κάθε Κέντρο Δια Βίου Μάθησης θα διαμορφώσει και θα προσαρμόσει στις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του, το δικό του σύστημα άντλησης πόρων. Ωστόσο, ενδεικτικά αναφέρονται στη συνέχεια δύο πιθανές μέθοδοι που θα βοηθήσουν σημαντικά την οικονομική βιωσιμότητα των Κέντρων.

Ελάχιστη χρέωση για τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Όπως έχει αναφερθεί, οι υπηρεσίες που πρόκειται να προσφέρουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης θα διατίθενται δωρεάν. Αυτό σημαίνει πως οι αποδέκτες θα μπορούν να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα χωρίς αυτό να συνεπάγεται κανένα κόστος γι' αυτούς.

Ο βαθμός της επιτυχίας των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης θα καθορίσει στη συνέχεια το επίπεδο ζήτησης των προσφερόμενων υπηρεσιών και την αύξηση των ατόμων που απευθύνονται σε αυτά. Επομένως, με την προϋπόθεση ότι τα Κέντρα έχουν οργανωθεί και στελεχωθεί κατάλληλα και οι υπηρεσίες που παρέχονται έχουν ευρεία απήχηση στην τοπική κοινωνία, θα είναι δυνατό μελλοντικά η παροχή των υπηρεσιών να γίνεται έναντι ενός συμβολικού χρηματικού αντιτίμου εκ μέρους του αποδέκτη. Αυτό φυσικά προϋποθέτει ότι η παρεχόμενη υπηρεσία θα είναι ουσιώδης και θα έχει κάποια πρακτική χρησιμότητα για αυτό που τη ζητά. Η επιλογή της καταβολής αντιτίμου από τους εκπαιδευόμενους, ακόμα και συμβολικού, πέρα από τα προφανή θετικά αποτελέσματα στη βιωσιμότητα του θεσμού, θα βελτιώσει και την ποιότητα τόσο των παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και της εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν επιπλέον κίνητρο για την ολοκλήρωση της προσπάθειάς τους να αποκτήσουν νέες γνώσεις.

Διοργάνωση εκδηλώσεων

Μια άλλη πιθανή πηγή χρηματοοικονομικών εισροών για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης μπορεί να είναι η οργάνωση και διεξαγωγή εκδηλώσεων. Τέτοιες εκδηλώσεις είναι συνήθως ημερίδες συνέδρια, πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκθέσεις έντυπου και οπτικού υλικού, εκδρομές και ξεναγήσεις κτλ. Ανάλογα με το είδος της εκδήλωσης και το σκοπό της διοργάνωσης θα είναι δυνατό να απαιτείται μία μικρή χρηματική συμμετοχή για να ενισχυθεί το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης.

Ιδιωτικές χορηγίες

Ο Δήμος δύναται να αξιοποιήσει ίδιους πόρους για την υλοποίηση προγραμμάτων, στο βαθμό που υπάρχουν διαθέσιμοι, ή να αναζητήσει πόρους μέσω χορηγιών από φορείς που δραστηριοποιούνται στην περιφέρειά του. Αυτοί μπορεί να είναι εκπαιδευτικοί φορείς, που

συμμετέχουν στο τοπικό δίκτυο δια βίου μάθησης, επιχειρήσεις, κοινωφελή ιδρύματα, μουσεία, βιβλιοθήκες, Μ.Κ.Ο. κ.α.

4.5 Ποιότητα Υπηρεσιών

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, παρέχοντας στους πολίτες τα προσόντα και τις δεξιότητες που χρειάζονται η ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία, ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικές και καινοτόμες, ενώ παράλληλα να προάγεται η κοινωνική συνοχή και ένταξη.

Παράλληλα, έχει τεθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο θέτει του ακόλουθους τέσσερις στρατηγικούς στόχους:

1. Υλοποίηση της δια βίου μάθησης και της κινητικότητας.
2. Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
3. Προαγωγή της ισοτιμίας, της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.
4. Ενίσχυση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας, καθώς και του επιχειρηματικού πνεύματος σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Απώτερος στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από την επίτευξη των ανωτέρω στρατηγικών στόχων, είναι:

- η πλήρης προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ανάπτυξη όλων των πολιτών, και
- η βιώσιμη οικονομική ευμάρεια και απασχολησιμότητα, προωθώντας παράλληλα τις δημοκρατικές αρχές, την κοινωνική συνοχή, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και το διαπολιτισμικό διάλογο

Η στρατηγική για τη δια βίου μάθηση, βάσει της οποίας προωθούνται οι μεταρρυθμίσεις σε αυτόν τον τομέα, στόχο έχει την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης στην Ελλάδα τόσο με όρους ποσοτικούς όσο και ποιοτικούς. Η βελτίωση της ποιότητας και η διασφάλισή της έχει καταστεί βασικός πυλώνας της στρατηγικής για τη δια βίου μάθηση, όπως αντικατοπτρίζεται και στις διατάξεις του ν. 3879/2010.

4.5.1 Κύκλος Ποιότητας

Η διαρκής βελτίωση της δια βίου μάθησης προϋποθέτει την ολοκληρωμένη και συνεχή τήρηση, υλοποίηση και μέτρηση των θεμελιωδών αρχών ποιότητας, καθώς και την αξιολόγηση, την ανατροφοδότηση και τον επανασχεδιασμό των συστημάτων και διαδικασιών της, μέσω μίας κυκλικής πορείας, η οποία περιλαμβάνει μια επαναλαμβανόμενη αλληλουχία πέντε (5) ενδιάμεσων «σταθμών», όπως φαίνεται και στο επόμενο σχήμα:

Σχήμα 6. Κύκλος Ποιότητας

Ενδεικτικά παρατίθενται στον ακόλουθο Πίνακα σχετικοί δείκτες ποιότητας που σχετίζονται και με την Εκπαίδευσης Ενηλίκων και προβλέπονται στο σύστημα ποιότητας που αναπτύσσει το Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ.

Πίνακας 7. Δείκτες ποιότητας που σχετίζονται και με την Εκπαίδευσης Ενηλίκων

α/α	Δείκτες	Τρόπος υπολογισμού	Τύπος
1	Βαθμός συμμετοχής ανέργων σε προγράμματα ΔΒΜ	Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα ΔΒΜ προς το σύνολο των συμμετεχόντων σε προγράμματα	Ποσοτικός δείκτης Εισροής
2	Βαθμός συμμετοχής σε περισσότερα του ενός προγράμματος ΔΒΜ	Ποσοστό εκπαιδευθέντων που συμμετείχαν σε περισσότερα του ενός προγράμματα ΔΒΜ προς το σύνολο των εκπαιδευθέντων	Ποσοτικός δείκτης Διαδικασίας
3	Βαθμός συμμετοχής των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων σε προγράμματα ΔΒΜ	Ποσοστό ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες που συμμετείχαν σε προγράμματα ΔΒΜ προς το σύνολο των συμμετεχόντων στα προγράμματα	Ποσοτικός δείκτης Εισροής
4	Βαθμός ικανοποίησης εκπαιδευομένων από την ποικιλία και συνάφεια των μεθόδων διδασκαλίας με το αντικείμενο του προγράμματος	Μέσος όρος βαθμολογίας σε σχετική ερώτηση προς τους εκπαιδευομένους	Ποσοτικός δείκτης Διαδικασίας

α/α	Δείκτες	Τρόπος υπολογισμού	Τύπος
5	Βαθμός ολοκλήρωσης ενός προγράμματος ΔΒΜ	Ποσοστό ατόμων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς ένα πρόγραμμα ΔΒΜ προς το σύνολο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα	Ποσοτικός δείκτης Εκροής
6	Βαθμός ικανοποίησης αποφοίτων της ΔΒΜ σε θέματα προσωπικής ανάπτυξης	Μέσος όρος βαθμολογίας σε σχετική ερώτηση προς τους αποφοίτους της ΔΒΜ	Ποσοτικός δείκτης Εκροής
7	Βαθμός συμμετοχής των αποφοίτων της ΔΒΜ στα κοινά (συμμετοχή σε ΜΚΟ, εθελοντισμός, κλπ)	Μέσος όρος βαθμολογίας σε σχετική ερώτηση προς τους εκπαιδευόμενους της ΔΒΜ	Ποσοτικός δείκτης Εισροής
8	Βαθμός ικανοποίησης εκπαιδευομένων από το διδακτικό προσωπικό	Μέσος όρος βαθμολογίας σε σχετικό ερώτημα προς τους εκπαιδευόμενους ανά πρόγραμμα ή / και μάθημα ερώτηση προς τους εκπαιδευόμενους της ΔΒΜ	Ποσοτικός δείκτης Εισροής

Είναι αυτονόητο ότι η βιωσιμότητα των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης που θα ιδρυθούν απαιτεί την παροχή αποτελεσματικών υπηρεσιών που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες, προτεραιότητες και προσδοκίες των ενδιαφερόμενων πολιτών. Καθώς η βιωσιμότητα, σε κάθε είδος δραστηριότητας, παρέμβασης, ή συστήματος εξαρτάται σημαντικά από την επιτυχία του στόχου που θα θέλει να προσεγγίσει, είναι βέβαιο πως ένας από τους πρωταρχικούς παράγοντες εξασφάλισης της συνέχειας των δομών είναι η σωστή λειτουργία. Αυτό σημαίνει πως ο βαθμός ικανοποίησης των αποδεκτών των υπηρεσιών θα αποτελέσει σημαντικό δείκτη επιτυχίας των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Επομένως, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο είδος και κυρίως στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Προς αυτή την κατεύθυνση τα θέματα που μπορούν να εξεταστούν είναι:

- ✓ Παρέχουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης εκπαιδευτικά προγράμματα που εμπίπτουν στο πεδίο ενδιαφέροντος και στις ανάγκες των πολιτών;
- ✓ Κατά την παροχή των υπηρεσιών υπάρχει κάποιο –ελάχιστο έστω- κόστος που χρεώνεται ο παραλήπτης;
- ✓ Έχουν τα Κέντρα στοιχεία και πληροφορίες για τη ζήτηση των υπηρεσιών τους στην αγορά;
- ✓ Αναγνωρίζει η Κεντρική και τοπική εξουσία τη χρησιμότητα των υπηρεσιών που θα παράσχουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης για την κοινωνία και την απασχόληση;
- ✓ Παρέχουν ήδη χορηγίες σε ανάλογα Κέντρα για να ενισχύσουν την παροχή υπηρεσιών τους;

Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών μπορεί να αποτυπωθεί από δέκα παράγοντες που περιγράφουν τις απαιτήσεις, προτεραιότητες κι εμπειρίες των αποδεκτών/ πελατών. Αυτοί ονομάζονται «καθοριστικοί παράγοντες της ποιότητας υπηρεσιών» και είναι οι εξής:

- **αξιοπιστία:** συνέπεια στην απόδοση
- **ανταπόκριση:** προθυμία ή ετοιμότητα των εργαζομένων να εξυπηρετήσουν
- **ικανότητα:** κατοχή της απαραίτητης εξειδίκευσης και γνώσης για την εκτέλεση της υπηρεσίας
- **προσβασιμότητα:** ικανότητα εύκολης πρόσβασης και επικοινωνίας
- **ευγένεια:** αβρότητα, σεβασμός, ευαισθησία και φιλικότητα του προσωπικού που έρχεται σε επαφή με τον πολίτη
- **επικοινωνία:** συνεχής ενημέρωση των πολιτών και αφούγκρασή των
- **φερεγγυότητα:** εμπιστοσύνη και τιμιότητα
- **ασφάλεια:** απουσία κινδύνου, ρίσκου ή αμφιβολίας
- **κατανόηση του πολίτη:** προσπάθεια κατανόησης των αναγκών του πολίτη
- **απτά χαρακτηριστικά:** τα φυσικά στοιχεία της υπηρεσίας

Οι Tenner και De Toro (1992) εναρμόνισαν αυτούς τους δέκα παράγοντες με σχετικά μοντέλα ποιότητας υπηρεσιών, φτιάχνοντας αυτό που καλείται σύννοψη χαρακτηριστικών ποιότητας και παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα. Όπως φαίνεται, υπάρχει ένας χρήσιμος διαχωρισμός μεταξύ *παροχών*, που περιγράφουν τα χαρακτηριστικά που προσφέρονται, και *αλληλεπιδράσεων*, που περιγράφουν τα χαρακτηριστικά του προσωπικού και του εξοπλισμού που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται οι αποδέκτες/ πελάτες τις υπηρεσίες που λαμβάνουν.

Πίνακας 8. Σύνοψη των χαρακτηριστικών ποιότητας

	Παροχές	Αλληλεπιδράσεις
Γρηγορότερα	Διαθεσιμότητα Διευκόλυνση	Ανταπόκριση Προσβασιμότητα
Καλύτερα	Απόδοση Χαρακτηριστικά Αξιοπιστία Προσαρμογή Εξυπηρετικότητα Αισθητική Αντιληπτή ποιότητα	Αξιοπιστία Ασφάλεια Ικανότητα Φερεγγυότητα Ζήλος Επικοινωνία

(Πηγή: Tenner & De Toro, 1992, σελ. 66)

Για να εξασφαλιστεί το υψηλό επίπεδο ποιότητας παροχής υπηρεσιών των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες απαιτήσεις:

- Κατάλληλες και αποτελεσματικές οργανωσιακές δομές
- Συστηματικά σχεδιασμένες διεργασίες εργασιών που συμπληρώνουν η μια την άλλη (οργανωσιακή διεργασία)

- Τεκμηρίωση των σκοπών, των στόχων ποιότητας και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων
- Επαρκείς κανονισμοί διεργασιών και κανόνες χειρισμού
- Εποπτεία αν ακολουθούνται όλες οι διαδικασίες σε καθημερινή βάση
- Μέτρηση αποτελεσμάτων μέσω συστήματος δεικτών και ενέργειες συνεχής βελτίωσης

4.6 Δημοσιότητα - Εργαλεία Διάχυσης - Μέθοδοι προσέγγισης ομάδων στόχων

Για να καταστεί βιώσιμη η λειτουργία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης, είναι απαραίτητο να ευαισθητοποιηθούν και να ενημερωθούν επαρκώς οι επιχειρήσεις οι τοπικές αρχές και η ευρύτερη κοινωνία για τη σημασία της λειτουργίας τους. Βασικός στόχος είναι να έχουν όλοι αυτοί οι φορείς θετική εικόνα για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης και σωστή κατανόηση και εκτίμηση του ρόλου τους στην κοινωνία. Η αξιοπιστία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης και η δημοσιότητα των δράσεών τους επηρεάζουν ευθέως την ικανότητα τους να προσελκύουν τόσο πιθανούς χρηματοδότες, όσο και υποψήφιους εκπαιδευόμενους.

Γι' αυτό το λόγο πρέπει να εξεταστεί ο βαθμός και η φύση της κάλυψης παρόμοιων πρωτοβουλιών από τα ΜΜΕ, η προθυμία της τοπικής αυτοδιοίκησης να υποστηρίξει σθεναρά τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, καθώς επίσης και το επίπεδο ενημέρωσης του κοινού.

Σχετικά ζητήματα που πρέπει να εξεταστούν για τη βιωσιμότητα είναι:

Καλύπτουν τα ΜΜΕ σε εθνικό και τοπικό επίπεδο θέματα που σχετίζονται με τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης;

Η σχετική κάλυψη από τα ΜΜΕ προβάλλει θετικά το ρόλο των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης;

Το κοινό έχει γενικά θετική αντίληψη για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης;

Οι τοπικές αρχές και οι επιχειρήσεις έχουν γενικά θετική αντίληψη για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης;

Τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης δημοσιοποιούν ή προωθούν τις δραστηριότητές τους;

Υπάρχει στα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης κώδικας δεοντολογίας ή διαφάνεια στη λειτουργία;

Οι Δράσεις δημοσιότητας - ενημέρωσης που μπορούν να εξασφαλίσουν την ευαισθητοποίηση της ομάδας στόχου είναι οι ακόλουθες:

- Έκδοση και διανομή ενημερωτικού υλικού αναφορικά με τη δια βίου μάθηση, ειδικά σε τοπικό επίπεδο
- Δημοσιεύσεις / ανακοινώσεις στα τοπικά ΜΜΕ και στο διαδίκτυο αναφορικά με τη δια βίου μάθηση, στο τοπικό επίπεδο
- Προκηρύξεις στον τοπικό τύπο και στο διαδίκτυο δράσεων δια βίου μάθησης (π.χ. μητρώο εκπαιδευτών, μητρώο φορέων κλπ)

Οι παραπάνω δράσεις θα συμβάλλουν στην προσέλκυση της ομάδας στόχου και γενικότερα:

- Στην ενημέρωση των πολιτών, τόσο των περιοχών στόχων του έργου, όσο και γενικότερα όλης της επικράτειας για το έργο.
- Στην προώθηση του έργου στις ομάδες στόχου του έργου.
- Στην κινητοποίηση των πολιτών που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στα εκπαιδευτικά προγράμματα.

5 Ανάλυση Κινδύνων

Η μελέτη Βιωσιμότητας του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης αποκαλύπτει ότι υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ορθή υλοποίηση και τα επιτυχή αποτελέσματα των δράσεων και παρεμβάσεων των Κέντρων. Παρά το γεγονός ότι θα μπορούσαν να εντοπιστούν διαφορετικοί παράγοντες κινδύνου για κάθε περιοχή που θα εγκατασταθεί το Κέντρο, τα ακόλουθα στοιχεία αποτελούν κοινές απειλές που πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά, με στόχο τη δημιουργία και απρόσκοπτη λειτουργία των Κέντρων Δια βίου Μάθησης.

Πιο συγκεκριμένα, οι γενικοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν και που μπορούν δυνητικά να βλάψουν τη σταθερότητα των προβλεπόμενων δομών είναι οι ακόλουθοι:

1. Έλλειψη ενδιαφέροντος από τους δικαιούχους (εκπαιδευόμενοι, εκπαιδευτές, τοπική αυτοδιοίκηση, πιθανοί χρηματοδότες, διάφορες πληθυσμιακές ομάδες)
2. Ελλιπής σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή για τον εξοπλισμό των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης
3. Απουσία αφοσίωσης και δέσμευσης του προσωπικού που θα στελεχώσει τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης
4. Έλλειψη / αδυναμία προσέλκυσης χρηματοδότησης
5. Ελλιπής διάδοση και προώθηση των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης και των υπηρεσιών τους
6. Αδυναμία συνεργασίας και δικτύωσης με φορείς που θα συμμετάσχουν στο έργο των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης
7. Η παροχή συγκεκριμένων εκπαιδευτικών πακέτων, τα οποία δεν κινητοποιούν απαραίτητα τους ενδιαφερόμενους για να τα παρακολουθήσουν.

Με στόχο την εξάλειψη αυτών των εμποδίων πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη συνεργασία και δικτύωση με φορείς που θα συνδράμουν τη λειτουργία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Επίσης μεγάλη σημασία έχει και η επιλογή των υπευθύνων που θα διαχειριστούν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, καθώς αυτοί θα είναι αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων, την παροχή των κατάλληλων υπηρεσιών, την επιτέλεση καθηκόντων από το προσωπικό και γενικά για την εύρυθμη λειτουργία τους. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι απαραίτητη η συνεχής υποστήριξη -και με βάση τις ανάγκες που θα προκύψουν- προς τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχεια της λειτουργίας τους και να η ποιότητα και χρησιμότητα των υπηρεσιών τους. Τέλος, μεγάλη σημασία πρέπει να δοθεί στην παροχή πλήρους και εμπειριστατωμένης εκπαίδευσης, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τις ευκαιρίες που προκύπτουν και τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης.

Οι περιορισμοί στους οποίους υπόκεινται τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης μπορεί να είναι εσωτερικοί ή εξωτερικοί και είναι δυνατό να καθορίσουν τη βιωσιμότητά τους. Οι περιορισμοί αυτοί μπορούν να προβλεφθούν και να ενταχθούν σε τρεις κατηγορίες:

- Περιορισμοί εσωτερικοί ως προς τις προσφερόμενες υπηρεσίες
- Περιορισμοί εσωτερικοί ως προς τη λειτουργία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης

- Εξωτερικοί περιορισμοί

Περιορισμοί εσωτερικοί ως προς το έργο

Οι περιορισμοί αυτοί σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο εργασιών των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης και μπορούν να προσδιοριστούν με βάση τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Μπορούν να προσφερθούν οι υπηρεσίες που προβλέπονται;
- Διαθέτουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης την απαραίτητη τεχνολογία; Αν όχι, μπορεί να γίνει μεταφορά τεχνολογίας και αν ναι από ποιόν;
- Χρειάζεται υψηλού επιπέδου και εξειδικευμένη τεχνολογία ή ένα μέτριο επίπεδο είναι επαρκές;
- Είναι καταλυτική η χρήση των νέων τεχνολογιών για την παροχή των υπηρεσιών στους αποδέκτες;
- Μπορούν να εκπαιδευτούν οι ενδιαφερόμενοι στα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης και να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται;
- Υπάρχουν ειδικές σχεδιαστικές απαιτήσεις;
- Απαιτούνται εξειδικευμένα υλικά, μηχανήματα και εξοπλισμός; Και αν ναι, μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπεργολάβοι ή πρέπει ο φορέας να προβεί σε αγορές;
- Μπορεί το έργο –μέχρι το 2015 όπου προβλέπεται χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση του Υπουργείου Παιδείας - να ολοκληρωθεί μέσα στα όρια του προϋπολογισμού;
- Υπάρχει αρκετός χρόνος οργάνωσης και ανάπτυξης των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης;

Εσωτερικοί περιορισμοί από τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης

Η συνολική διαχείριση και λειτουργία των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης κυρίως σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, μπορεί να επηρεάσει έμμεσα την εξέλιξή τους:

- **Οικονομική διαχείριση:** Η ανάπτυξη των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης πρέπει να γίνει με βάση τις παραμέτρους και τα ζητήματα που αναφέρονται στη μελέτη βιωσιμότητας, προσπαθώντας να επιτευχθεί ο καλύτερος δυνατός συνδυασμός ποιότητας υπηρεσιών και ελαχιστοποίησης του κόστους λειτουργίας.
- **Ανάπτυξη – προώθηση των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης:** Κάθε Κέντρο Δια Βίου Μάθησης θα ιδρυθεί με συγκεκριμένο σκοπό, ωστόσο ανάλογα με την απήχηση και την επιτυχία είναι δυνατό να αποφασίσει να διαφοροποιήσει τις προσφερόμενες υπηρεσίες του με νέα προγράμματα, κυρίως τοπικής εμβέλειας.
- **Δικτύωση:** Είναι προς το συμφέρον των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης να συνεργαστούν με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που έχουν πείρα ή τεχνογνωσία στο συγκεκριμένο πεδίο. Η αδυναμία δημιουργίας δικτύου συνεργασιών είναι ένας κρίσιμος παράγοντας περιορισμού της λειτουργίας τους.

- **Κατάρτιση:** Η ελλιπής κατάρτιση των ατόμων που θα στελεχώσουν τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης μπορεί να αποδειχθεί καταλυτική για την αποτυχία ενός Κέντρου.

Εξωτερικοί περιορισμοί

Είναι οι περιορισμοί που επιβάλλονται από τρίτους και που μπορεί να είναι:

- Εθνικοί και διεθνείς νόμοι και περιορισμοί
- Χρονική καθυστέρηση στην παραλαβή πόρων
- Περιορισμένος αριθμός ενδιαφερόμενων και άλλων φορέων που μπορεί να εμπλακούν στο έργο των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης και να υποστηρίξουν τη λειτουργία τους
- Έλλειψη ενδιαφέροντος των κρατικών αρχών για χρηματοδότηση
- Έλλειψη ενδιαφέροντος στην αγορά (ομάδα-στόχος) για τις προσφερόμενες υπηρεσίες

6 Αναμενόμενα αποτελέσματα

Τα **Κ.Δ.Β.Μ.**, ως **μονάδες** εκπαίδευσης ενηλίκων και υποσύστημα της δια βίου μάθησης, **στοχεύουν** -ως προς τους εκπαιδευομένους τους- στα εξής:

- Δημιουργία θετικής στάσης ως προς τη μάθηση και ενίσχυση των ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην εκπαίδευση
- της ικανότητας προσαρμογής στις γνωστικές απαιτήσεις ενός συνεχώς εξελισσόμενου κοινωνικο-οικονομικού χώρου δράσης των ενηλίκων πολιτών
- Σύνδεση ή επανασύνδεση με την εκπαιδευτική διαδικασία ενηλίκων, οι οποίοι για οποιοδήποτε λόγο δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση
- Ενίσχυση των δυνατοτήτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και της διατήρησης της θέσης εργασίας ή της επαγγελματικής εξέλιξης
- Συμμετοχή στην «κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας» και πρόσβαση στις νέες εργασιακές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ευκαιρίες
- Αναβάθμιση των συνθηκών εκπαίδευσης, εργασίας και κοινωνικής κατάστασης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού
- Ανάπτυξη της ενεργού ιδιότητας του πολίτη
- Δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου στο πεδίο του πολιτισμού
- Ενίσχυση της ισότητας των δύο φύλων

Η Ελλάδα εμφανίζει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής στη δια βίου μάθηση σε σύγκριση ακόμα και με νέα κράτη μέλη (2,9% έναντι 9,8% της ΕΕ27), ενώ παράλληλα δεν κατάφερε να περιορίσει το ποσοστό των ατόμων χωρίς βασικές δεξιότητες σε σχέση με το 2000 και μάλιστα το ποσοστό αυτό αυξήθηκε (24,4% το 2000 και 27,7% το 2006)..

Από το σύνολο των συμμετεχόντων σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων, μόνο το 9,7% των ανδρών και 23,4% των γυναικών συμμετέχουν σε προγράμματα μάθησης που δεν έχουν επαγγελματικό στόχο.

Μόνο 34% των πολιτών χρησιμοποιούν σε τακτική βάση το διαδίκτυο, ενώ 81,8% δεν διαθέτουν σε ικανοποιητικό βαθμό δεξιότητες χρήσης του διαδικτύου.

Η αύξηση της συμμετοχής στη δια βίου μάθηση για τους ενήλικες παραμένει βασική πρόκληση για το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τη δημιουργία ενός έντονα μεταβαλλόμενου κοινωνικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με την διαρκή εξέλιξη στον τομέα των γνώσεων, το πλήθος των πληροφοριών και την ευρεία χρησιμοποίηση των νέων τεχνολογιών. Παράλληλα, συντελούνται σημαντικές αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας και της παραγωγής. Η ραγδαία εξέλιξη στον εργασιακό χώρο με την αντικατάσταση ή εξαφάνιση παλαιών επαγγελμάτων, έχει σαν αποτέλεσμα την αποδοτικότερη μεν και ταχύτερη ποιοτική παραγωγή, αλλά παράλληλα την αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Για την προσαρμογή των πολιτών στις νέες συνθήκες, που συνεχώς μεταβάλλονται, εκτός από τη διαρκή ενημέρωση, απαιτείται ενίσχυση και εξειδίκευση της γνώσης, ώστε να είναι δυνατή η

κατανόηση της νέας πραγματικότητας, η ανάλυση και αξιολόγηση των γεγονότων και η αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν.

Η αποτίμηση των στατιστικών αποδεικνύει ότι άτομα που απειλούνται ή πλήττονται από κοινωνικό αποκλεισμό (ειδικές κοινωνικές ομάδες, μακροχρόνια άνεργοι, νέοι με ανεπαρκή προσόντα, κ.ά.) δεν έχουν προσαρμοστεί στα καινούργια δεδομένα και η αποτροπή της κοινωνικής περιθωριοποίησής τους μέσω της κοινωνικής ένταξης ή επανένταξής τους, συνδυάζεται και ενισχύεται από τη διαρκή αναβάθμιση των γνώσεών τους και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Παράλληλα τα νέα δεδομένα της Ελληνικής Οικονομίας, σε σχέση με την γενικότερη οικονομική κατάσταση σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση και η θέση της Ελλάδας στην διεθνή Οικονομία, αποτελούν συνθήκες ωριμότητας και ανάγκης για ενημέρωση και επιμόρφωση των ενηλίκων ως προς την αντιμετώπιση και διαχείριση των προβλημάτων αυτών, τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Το ενεργειακό πρόβλημα και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθώς και οι κλιματικές μεταβολές, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα μιας αλυσίδας κατάχρησης και υπερβολής, καθιστούν επιτακτική την ανάγκη πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του πολίτη, με την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων, αλλά παράλληλα και την εξασφάλιση ποιότητας ζωής, σε συνδυασμό με την ενημέρωση για τα πράσινα επαγγέλματα και την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.

Με γνώμονα την εφαρμογή των στρατηγικών στόχων που αφορούν στα πεδία της πολιτικής για τη δια βίου μάθηση και οι οποίοι αποβλέπουν στην αναβάθμιση του συστήματος της Δ.Β.Μ., 1) με την καθολική συμμετοχή (αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε δράσεις διά βίου μάθησης), 2) τη διασφάλιση της ποιότητας σε όλες τις παραμέτρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας, 3) την προσαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης στις ανάγκες των ενδιαφερομένων και της αγοράς εργασίας, τα Κ.Δ.Β.Μ. μπορούν να λειτουργήσουν στην κατεύθυνση της ανάπτυξης ενός οργανωμένου, συνεκτικού και συντονισμένου συστήματος παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών ΕΘΝΙΚΗΣ και ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ, που απευθύνεται σε όλους τους ενήλικες, μέσα από διερεύνηση των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών αναγκών και ενδιαφερόντων του ατόμου, προγράμματα σπουδών, διδάσκοντες, αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων, απόκτηση πιστοποιητικών, αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου, με στόχο την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων και προβλημάτων.

Τα προγράμματα απευθύνονται τόσο σε γενικό πληθυσμό όσο και σε άτομα που απειλούνται ή πλήττονται από κοινωνικό αποκλεισμό (ειδικές κοινωνικές ομάδες, μακροχρόνια άνεργοι, νέοι με ανεπαρκή προσόντα, κ.ά.).

ΟΦΕΛΗ: Τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα οποία θα αναπτυχθούν από την Πράξη “Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, Προγράμματα εθνικής Εμβέλειας & Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας” και θα υλοποιούνται στα Κ.Δ.Β.Μ.: Σχεδιάζονται σύμφωνα με τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, η οποία, στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, αναπτύσσεται και διαμορφώνεται για να υπηρετήσει κοινωνικούς στόχους, αξιοποιεί και αναπτύσσει περαιτέρω τις υπάρχουσες γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες των ενηλίκων εκπαιδευομένων, εξασκώντας τους ταυτόχρονα στο «να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν». Στοχεύουν στον εμπλουτισμό των γνώσεων μέσα από νέα

θεματικά αντικείμενα (Τεχνολογίες Πληροφορικής, Πράσινη Ανάπτυξη, Οικονομικός Εγγραμματισμός, Κοινωνικές δεξιότητες κ.ά.), στην άρση των εμποδίων για τη συμμετοχή σε μαθησιακές δραστηριότητες (κοινωνικά ευπαθείς και ευάλωτες ομάδες, άτομα τρίτης ηλικίας κ.ά.), στην άμβλυση των μορφωτικών και κοινωνικών ανισοτήτων (δίνοντας έμφαση στην παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών στα κοινωνικά στρώματα που τις χρειάζονται), στην ανάπτυξη και βελτίωση ικανοτήτων και δεξιοτήτων, στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου και της ιδιότητας του ενεργού και ενημερωμένου πολίτη.

Επιδιώκουν την εφαρμογή των κατευθύνσεων της δια βίου μάθησης και της κινητικότητας σε πανελλαδικό επίπεδο, τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης γενικής εκπαίδευσης, την προαγωγή της ισοτιμίας, της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, την ενίσχυση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας, καθώς και του επιχειρηματικού πνεύματος.

Με τον τρόπο αυτό οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν την ικανότητα να οργανώνουν σε προσωπικό επίπεδο τις ιδέες τους, να τις μετασχηματίζουν σε προϊόντα/υπηρεσίες, ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις αλλαγές και στις εξελίξεις της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας, οι οποίες απαιτούν όχι απλή χρήση διαδικασιών αλλά και ικανότητα διαρκών μετασχηματισμών.

Θα οδηγηθούν στην ανάπτυξη θετικών στάσεων απέναντι στη μάθηση, στην απόκτηση ικανότητας για διαρκή προσαρμογή στις γνωστικές απαιτήσεις ενός διαρκώς εξελισσόμενου κοινωνικού και οικονομικού χώρου δράσης του ενήλικου πολίτη, στην ανάπτυξη τελικά ταυτότητας ενεργού πολίτη.

Επιπλέον, θα διευκολυνθεί η κοινωνική ένταξη ή επανένταξη και η κοινωνική κινητικότητα όσων εκπαιδευομένων πλήττονται ή απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.

Η μελέτη βιωσιμότητας λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω καταλήγει στα εξής αποτελέσματα:

- Βελτιστοποίηση της λειτουργίας των Κ.Δ.Β.Μ.
- Ενδυνάμωση των διασυνδέσεων των Κ.Δ.Β.Μ. με την τοπική κοινωνία και καλύτερη ανταπόκριση στις τοπικές ανάγκες για ανάπτυξη και εκπαίδευση
- Απρόσκοπτη υλοποίηση προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων σε τοπικό επίπεδο
- Ορθολογική κατανομή πόρων (οικονομικών, ανθρώπινων κλπ.) στα ανά τους δήμους ιδρυμένα Κ.Δ.Β.Μ.
- Αναβάθμιση των συνθηκών εκπαίδευσης
- Αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε προγράμματα δια βίου μάθησης γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων

Ωφελούμενοι από τη λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ. θα είναι οι παρακάτω:

Νομικά πρόσωπα - φορείς

- Οι φορείς διοίκησης του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης

- Οι Δήμοι
- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.),
- Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.),
- Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.),
- Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.),
- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.),
- Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας (Ε.ΣΥ.Ν.).

Πληθυσμός

- Ενήλικες ανεξάρτητα από φύλο, μορφωτικό επίπεδο, χώρα καταγωγής, θρησκεία, τόπο διαμονής
- Άνεργοι
- Εργαζόμενοι,
- Νέοι
- Φοιτητές
- Άτομα από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες

7 Σύνοψη - Συμπεράσματα

Η σύνδεση του Προγράμματος για τα Κ.Δ.Β.Μ. με την ανεξάρτητη και βιώσιμη λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ., καθώς και ο προγραμματισμός, η εξεύρεση πηγών χρηματοδότησης και η αξιοποίηση των υποστηρικτικών εργαλείων και του εκπαιδευτικού υλικού που το Πρόγραμμα προβλέπεται να αναπτύξει αποτελούν τις προϋποθέσεις που μπορούν να καταστήσουν βιώσιμο το θεσμό των Κ.Δ.Β.Μ..

Η επιτυχία του Προγράμματος θα κρίνει σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα χρηματοδότησής του και μετά το 2015 από Κοινοτικούς πόρους, εφόσον υπάρχει η δυνατότητα. Η θεσμοθέτηση των Κ.Δ.Β.Μ. μέσα από το ν.3879/2010 και το Πρόγραμμα που στόχο έχει ακριβώς την ενεργοποίηση του δικτύου των Κ.Δ.Β.Μ., αποτελούν τους παράγοντες εκείνους που θα διασφαλίσουν τη συνέχεια του θεσμού και μετά το 2015.

Οι Δήμοι, οι οποίοι θα ανταποκριθούν και θα συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. για τα Κ.Δ.Β.Μ., έχουν ένα σημαντικό προβάδισμα σε ότι αφορά στη δημιουργία και στη λειτουργία του Κ.Δ.Β.Μ. Μέσα από το Πρόγραμμα τους δίνεται η δυνατότητα να ενεργοποιήσουν το δίκτυο των φορέων δια βίου μάθησης της περιφέρειάς τους, να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες και να δημιουργήσουν ένα θετικό προηγούμενο για την Εκπαίδευση Ενηλίκων σε τοπικό επίπεδο.

Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα να επιλεγούν και να δοκιμαστούν όλα τα πιθανά σενάρια για τη λειτουργία του Κ.Δ.Β.Μ., έχοντας πάντα την υποστήριξη της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. και του Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.. Ιδιαίτερα, μέσα από το Πρόγραμμα αναπτύσσονται εργαλεία και εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο για την Εκπαίδευση Ενηλίκων, τα οποία είναι στη διάθεση των Δήμων και των Κ.Δ.Β.Μ. για χρήση και μετά τη λήξη του Προγράμματος.

Το «Εργαλείο Ανίχνευσης Εκπαιδευτικών Αναγκών σε Τοπικό Επίπεδο», που αναπτύσσεται στα πλαίσια του Προγράμματος, δίνεται στην πορεία στους Δήμους και ενεργοποιείται με στόχο την ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών των πολιτών του Δήμου. Τα αποτελέσματα από τη χρήση του εργαλείου ο Δήμος μπορεί να τα αξιοποιήσει για τη σύνταξη του Τοπικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για τον προγραμματισμό και την επιλογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα υλοποιήσει.

Το Υποέργο του Προγράμματος με τίτλο «Πρότυπο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Υλικών» αποτελεί ακόμα ένα εργαλείο για τη διευκόλυνση των Δήμων, βασισμένο στις βέλτιστες πρακτικές και τις σύγχρονες θεωρίες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Σύμφωνα με αυτό ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει από μία «δεξαμενή» θεμάτων και υλικού, χρησιμοποιώντας ουσιαστικά τις ενδεδειγμένες πηγές, για να αναπτύξει το διδακτέο υλικό ανά εκπαιδευτικό πρόγραμμα και ανά τμήμα, προσαρμοσμένο στις δεδηλωμένες μαθησιακές ανάγκες των εκπαιδευομένων.

Ο Δήμος χρησιμοποιώντας τα συμπεράσματα της κοστολογικής ανάλυσης της παρούσας μελέτης έχει τη δυνατότητα να προϋπολογίσει το κόστος λειτουργίας του Κ.Δ.Β.Μ. καθώς και το κόστος υλοποίησης των τμημάτων μάθησης. Καθίσταται, έτσι, εφικτός ο προγραμματισμός των προγραμμάτων, η εξεύρεση των πιθανών πηγών χρηματοδότησης και δυνατή η βιώσιμη λειτουργία του Κ.Δ.Β.Μ. κατά τα επόμενα χρόνια.

8 Βιβλιογραφία

- 1) Συμπεράσματα του Συμβουλίου 2009/C 119/02 της 12^{ης} Μαΐου 2009 σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης («ΕΚ 2020»).

Διαθέσιμο στο:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:119:0002:0010:EL:PDF>

- 2) Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2009/C 155/01 της 18^{ης} Ιουνίου για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, 8 Ιουλίου.

Διαθέσιμο στο:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0001:0010:EL:PDF>

- 3) Νόμος υπ' αριθμ. 3879/2010 – Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ΦΕΚ Α' 163/21.1.2010.

Διαθέσιμο στο:

http://www.gsae.edu.gr/images/stories/Nomos_diaviou.pdf,

- 4) Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, (2011), Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης

Διαθέσιμο στο: <http://www.minedu.gov.gr/>

- 5) EFQM (2010), *Excellence Model*

Συνοπτική παρουσίαση στο: <http://www.efqm.org/en/tabid/132/default.aspx>

- 6) Tenner, A.R. & De Toro, I.J., *Total Quality Management, Three Steps to Continuous Improvement*, Addison-Wesley Publishing Company, Reading Massachusetts, 1992, σελίδα 66.

9 Παράρτημα

9.1 Υπόδειγμα αίτησης συμμετοχής σε πρόγραμμα ΚΔΒΜ

		
ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΔΗΜΟΥ		
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ		
ΔΗΜΟΣ.....		
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ		
<u>ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</u>		
Ημερομηνία:		
Παρακαλώ συμπληρώστε όλες τις ερωτήσεις. Οι πληροφορίες που θα δώσετε θα παραμείνουν εμπιστευτικές.		
Σε ποιο σεμινάριο επιθυμείτε να πάρετε μέρος ;		
.....
Φύλλο:	Ηλικία:	Ημ/νία γέννησης:
.....
Όνομα και Διεύθυνση: (ΚΕΦΑΛΑΙΑ)		
Όνομα:	Επώνυμο:	
.....	
Διεύθυνση:	Πόλη:	
.....	
Χωριό:	Χώρα:	Τ.Κ.
.....
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:		
.....		
Τηλ.	Επάγγελμα:	
.....	
Αιτούμαι, τη συμμετοχή μου στο Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης με τίτλο «.....» συνολικής διάρκειας ωρών που θα υλοποιηθεί στο Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του Δήμου		
ο/η Αιτών/ουσα		
.....		

9.2 Υπόδειγμα παρουσιολογίου

ΛΟΓΟΤΥΠΟ
ΔΗΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΣ.....

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Πρόγραμμα:.....
 Τμήμα Μάθησης:.....
 Ονοματεπώνυμο Εκπαιδευτή:..... ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

Ημερ. Έναρξης : .../.../2012 **Ημερ. Λήξης :** .../.../2012 **Διάρκεια :** ... ώρες

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ		ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ	
		ΩΡΑ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ	ΩΡΑ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

9.3 Υπόδειγμα εντύπου ελέγχου υλοποίησης φυσικού αντικειμένου

ΛΟΓΟΤΥΠΟ
ΔΗΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΣ.....

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Σήμερα την .../.../201.. ο/η , που έχει οριστεί υπεύθυνος για τους επιτόπιους ελέγχους της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των τμημάτων μάθησης του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης του Δήμου....., βεβαιώνεται ότι διενήργησε επιτόπιο έλεγχο στο Κ.Δ.Β.Μ....., όπου υλοποιείται το τμήμα..... του Προγράμματος..... και διαπίστωσε τα παρακάτω:

ΤΜΗΜΑ	ΗΜ/ΝΙΑ	ΩΡΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΓΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ	ΠΑΡΩΝ	ΑΠΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ	ΗΜ/ΝΙΑ	ΩΡΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠ/ΝΩΝ	ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ο Εκπαιδευτής,

.....

Ο Ελεγκτής του Κ.Δ.Β.Μ.,

.....

9.4 Υπόδειγμα εντύπου εβδομαδιαίας παρακολούθησης

ΛΟΓΟΤΥΠΟ
ΔΗΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΣ..... / ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΦΟΡΜΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Κ.Δ.Β.Μ./ ΛΙΘΟΥΣΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ -./-/201.. ΩΡΑ	ΤΡΙΤΗ -./-/201.. ΩΡΑ	ΤΕΤΑΡΤΗ -./-/201.. ΩΡΑ	ΠΕΜΠΤΗ -./-/201.. ΩΡΑ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ -./-/201.. ΩΡΑ	ΣΑΒΒΑΤΟ -./-/201.. ΩΡΑ	ΚΥΡΙΑΚΗ -./-/201.. ΩΡΑ
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

9.5 Υπόδειγμα καταλόγου εκπαιδευομένων

ΛΟΓΟΤΥΠΟ
ΔΗΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΣ..... / ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....

Α/Α	Όνοματεπώνυμο	Επάγγελμα	Ηλικία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	E-mail	Εκπαιδευτικό Επίπεδο
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

9.6 Υπόδειγμα βεβαίωσης παρακολούθησης

	ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΔΗΜΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	
ΔΗΜΟΣ..... / ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	
ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	
Βεβαιώνεται ότι ο/η ΤΟΥ (Όνομα πατρός)..... παρακολούθησε το επιμορφωτικό πρόγραμμα με τίτλο.....	
συνολικής διάρκειας ωρών που υλοποιήθηκε στο Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του Δήμου από την .../.../201.. έως την .../.../201..	
..... 201..	
Η/Ο Υπεύθυνος/η του Κ.Δ.Β.Μ.	
.....	

9.7 Υπόδειγμα αξιολόγησης θεματικής ενότητας εκπαιδευτών

Θεματική ενότητα:

Ημερομηνία:

Ονοματεπώνυμο εκπαιδευτή:

Παρακαλώ αξιολογήστε τα παρακάτω θέματα σχετικά με τη διδασκαλία της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας, με βάση την εξής κλίμακα:

1= Πολύ καλό, 2= Καλό, 3=Μέτριο, 4=Κάτω του μετρίου, 5= Ανεπαρκές

Σε περίπτωση που σε κάποια ερώτηση έχετε επιπλέον παρατηρήσεις, παρακαλούμε να συμπληρώσετε το πεδίο «σχόλια».

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να παρατηρήσετε ή να σχολιάσετε κάτι που πιθανώς να μην καλύπτεται από τις παραπάνω ερωτήσεις, παρακαλούμε συμπληρώστε το πεδίο «Γενικές παρατηρήσεις».

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ					
Γενική εντύπωση από τη διδασκαλία της θεματικής ενότητας και το περιεχόμενό της	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Ήταν επαρκείς οι ώρες διδασκαλίας για τη συγκεκριμένη θεματική ενότητα;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Έχει η θεματική ενότητα πρακτική χρησιμότητα για τους εκπαιδευόμενους;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ					
Είστε ικανοποιημένος/η από το βαθμό συμμετοχής των εκπαιδευόμενων στην ενότητα;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Πως αξιολογείτε την ανταπόκριση των εκπαιδευόμενων στη διδασκαλία;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Θεωρείται επαρκές το επίπεδο γνώσεων των εκπαιδευόμενων;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Διατυπώθηκαν απορίες εκ μέρους των εκπαιδευόμενων για τη θεματική ενότητα;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ					
Αξιολογήστε τη χρησιμότητα του συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για τη θεματική ενότητα	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Παρακαλώ αξιολογήστε την οργάνωση της εκπαίδευσης;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Αξιολογήστε τη χρησιμότητα των μέσων που διατέθηκαν για τη διενέργεια της εκπαίδευσης; (εξοπλισμός, αίθουσα, κλπ)	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Γενικές Παρατηρήσεις:

9.8 Υπόδειγμα αξιολόγησης θεματικής ενότητας εκπαιδευομένων

Θεματική ενότητα:

Ημερομηνία:

Ονοματεπώνυμο (προαιρετικά):

Παρακαλώ αξιολογήστε τα παρακάτω θέματα σχετικά με τη διδασκαλία της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας, με βάση την εξής κλίμακα:

1= Πολύ καλό, 2= Καλό, 3=Μέτριο, 4=Κάτω του μετρίου, 5= Ανεπαρκές

Σε περίπτωση που σε κάποια ερώτηση έχετε επιπλέον παρατηρήσεις, παρακαλούμε να συμπληρώσετε το πεδίο «σχόλια».

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να παρατηρήσετε ή να σχολιάσετε κάτι που πιθανώς να μην καλύπτεται από τις παραπάνω ερωτήσεις, παρακαλούμε συμπληρώστε το πεδίο «Γενικές παρατηρήσεις».

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ					
Γενική εντύπωση από τη συμμετοχή στη θεματική ενότητα και το περιεχόμενό της	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Ήταν επαρκείς οι ώρες διδασκαλίας για τη συγκεκριμένη θεματική ενότητα;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Έχει η θεματική ενότητα πρακτική χρησιμότητα;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Βαθμός ικανοποίησης από τη δομή και την επάρκεια των περιεχομένων της θεματικής ενότητας	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ

Είστε ικανοποιημένος/η από τη μέθοδο διδασκαλίας;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Πως αξιολογείτε την απόδοση του εκπαιδευτή;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Θεωρείται ικανοποιητικό το επίπεδο γνώσεων του εκπαιδευτή;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Απαντήθηκαν σχετικές απορίες που είχατε γύρω από τη θεματική ενότητα;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Πως κρίνετε το συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Παρακαλώ αξιολογήστε την οργάνωση της εκπαίδευσης;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Βελτιώσατε τις γνώσεις σας σε θέματα σχετικά με το θεματικό αντικείμενο του Προγράμματος;	1	2	3	4	5
	Σχόλια				

Πώς κρίνετε τα μέσα που	1	2	3	4	5
-------------------------	---	---	---	---	---

χρησιμοποιήθηκαν για τη διενέργεια της εκπαίδευσης; (εξοπλισμός, αίθουσα, κλπ)	Σχόλια
--	--------

Γενικές Παρατηρήσεις:

9.9 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

Σελίδα 1 από 4

Quest1

1. Λειτουργεί στο Δήμο Υπηρεσία Δια Βίου Μάθησης;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest2

Προβλέπεται στον τελευταίο ΟΕΥ η λειτουργία στο Δήμο Υπηρεσίας Δια Βίου Μάθησης;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest3

2. Υπάρχει πρόβλεψη στο Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου για την περίοδο 2011 – 2014 υλοποίησης δράσεων που σχετίζονται με τη Δια Βίου Μάθηση;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest4

Παρακαλώ κατονομάστε τις δράσεις.

Quest5

3. Έχει διενεργηθεί έρευνα ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών σε τοπικό επίπεδο;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ, αλλά προβλέπεται να διεξαχθεί άμεσα
 ΟΧΙ

Quest6

Παρακαλώ κατονομάστε τις εκπαιδευτικές ενότητες που προκύπτουν συμπερασματικά από την έρευνα.

Quest7

Παρακαλώ παραθέστε συνοπτικά σχετικές πληροφορίες (φορέας διεξαγωγής, τρόπος, χρονοδιάγραμμα, πλαίσιο κ.λπ.)

QUEST8

4. Με τι πόρους – χρηματοδοτικές πηγές σκοπεύετε να λειτουργήσετε το ΚΔΒΜ στο Δήμο σας;

- Ίδιοι Πόροι του Δήμου
- Χορηγίες
- Διδάκτρα
- Άλλο : _____

QUEST9

5. Σκοπεύετε να λειτουργήσετε τμήματα μάθησης για ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (ΑΜΕΑ, ρομά, μετανάστες, κ.λπ.), ακόμα και αν δεν εκδηλωθεί ανάλογο ενδιαφέρον και πλήθος συμμετοχών;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

QUEST10

6. Σκοπεύετε να λειτουργήσετε τμήματα μάθησης προσανατολισμένα σε θέματα κοινωνικής επιχειρηματικότητας και τοπικής ανάπτυξης, ακόμα και αν δεν εκδηλωθεί ανάλογο ενδιαφέρον και πλήθος συμμετοχών;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

QUEST11

7. Διαθέτει ο Δήμος εμπειρία από υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων στο παρελθόν;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

QUEST12

Παρακαλώ αναφέρατε τα προγράμματα.

Quest13

8. Υπηρετεί στο Δήμο διοικητικό προσωπικό με καταγεγραμμένη εμπειρία στην εκπαίδευση ενηλίκων ή στην υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων στο παρελθόν;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest14

Παρακαλώ αναφέρατε, ειδικότητα και ενδεικτική εμπειρία του κάθε υπαλλήλου.

Quest22

9. Με ποιους τρόπους θεωρείτε ότι μπορείτε να επιτύχετε τη διασύνδεση των ΚΔΒΜ και των σπουδαστών τους με την τοπική αγορά εργασίας;

- Εκπροσώπηση σε Δημοτικές Επιτροπές (Διαβούλευσης, Τουριστικής Ανάπτυξης κ.λπ.)
 Λειτουργία Δημοτικού Αστικού Παρατηρητηρίου με σκοπό να υποστηρίξει τις δράσεις κοινωνικής ευαισθητοποίησης και επιχειρηματικότητας των ΚΔΒΜ
 Δημιουργία Γραφείου Ενημέρωσης – Διασύνδεσης ανέργων και επιχειρήσεων
 Διεξαγωγή Ημερίδων Ευαισθητοποίησης και προβολής των ΚΔΒΜ
 Άλλο : _____

Page1

Quest16

10. Υπάρχουν στην επικράτεια του Δήμου σας ιδιόκτητες δομές της Γ.Γ.Δ.Β.Μ. - Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. που να μπορούν να στεγάσουν ένα ΚΔΒΜ;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest17

11. Υπάρχει στην επικράτεια του Δήμου σας, κατάλληλος δημοτικός χώρος για να στεγάσει ΚΔΒΜ και τις διοικητικές του υπηρεσίες;

- ΝΑΙ

ΟΧΙ

Page

Quest18

Ο συγκεκριμένος χώρος πληροί προδιαγραφές προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ, χρειάζεται διαμόρφωση

Quest19

Ο συγκεκριμένος χώρος διαθέτει ευρυζωνική σύνδεση;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest20

12. Υπάρχει στην επικράτεια του Δήμου σας δυνατότητα διάθεσης χώρων Τυπικής Εκπαίδευσης για τη στέγαση των τμημάτων μάθησης των ΚΔΒΜ;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Quest21

13. Προκρίνετε την αποκεντρωμένη λειτουργία των τμημάτων μάθησης ή τη συστέγασή τους με τη διοικητική τους υπηρεσία;

- Αποκεντρωμένη Λειτουργία
 Συστέγαση με Διοίκηση

9.10 Υπόδειγμα πινάκων κοστολόγησης Κέντρου Δια Βίου Μάθησης

Δαπάνες / Έτος	1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	Σύνολο για τρία χρόνια
Κόστος Απόκτησης				
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές				
τηλεφωνικό σύστημα				
εκτυπωτές				
φαξ				
γραφεία				
καρέκλες				
Βιβλιοθήκη / πίνακες				
Χώρος τήρησης και αποθήκευσης υλικού και αναλωσίμων				
Αναλώσιμα και υλική υποδομή (γραφική ύλη, χαρτί εκτύπωσης, στυλό, μελάνι, κλπ)				
Κόστος εγκατάστασης Εξοπλισμού				
Κόστος Λειτουργίας				
Κόστος Προσωπικού				
Λειτουργικές δαπάνες (τηλέφωνο, σύνδεση internet, ηλεκτρισμός κλπ.)				
Συντήρηση ηλεκτρονικού και τεχνικού εξοπλισμού				
Αναλώσιμα				
Λοιπές δαπάνες				
Σύνολο				

9.11 Πρόσκληση ΓΓΔΒΜ προς Καλλικρατικούς Δήμους

Κατάλογος πινάκων και σχημάτων

Σχήματα

ΣΧΗΜΑ 1. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ	8
ΣΧΗΜΑ 2. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	12
ΣΧΗΜΑ 3. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ – ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΔΒΜ	19
ΣΧΗΜΑ 4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	20
ΣΧΗΜΑ 5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Κ.Δ.Β.Μ.....	24
ΣΧΗΜΑ 6. ΚΥΚΛΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.....	54

Πίνακες

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	15
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΣΤΟ Κ.Δ.Β.Μ.	26
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΆΣΚΗΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΔΜΒ - ΣΕΝΑΡΙΟ Α	44
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΆΣΚΗΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΔΜΒ - ΣΕΝΑΡΙΟ Β	46
ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΆΣΚΗΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΔΜΒ - ΣΕΝΑΡΙΟ Γ.....	48
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΆΣΚΗΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΔΜΒ - ΣΕΝΑΡΙΟ Δ	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	54
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	56

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εταιρεία Συμβούλων

Αγ. Κωνσταντίνου 74^Α,
Αθήνα 163 46
T: 210 9760 510
F: 210 9705762
W: www.eeogroup.gr

